

SZOMBATHELYI EGÉSZSÉGÜGYI ÉS
KULTURÁLIS INTÉZMÉNYEK
GAZDASÁGI ELLÁTÓ SZERVEZETE
9700 Szombathely, Wesselényi u. 4.

Levelezési cím: 9700 Szombathely, Pf. 239.

BESZÁMOLÓ
a
Szombathelyi
Egészségügyi és Kulturális Intézmények
Gazdasági Ellátó Szervezete
2025. évi munkájáról

TARTALOMJEGYZÉK

A Szombathelyi Egészségügyi és Kulturális GESZ feladata	3. oldal
Az iskola-egészségügyben dolgozó orvosok beszámolója a 2024/2025. tanévben végzett munkáról	13. oldal
Beszámoló az általános iskolákat ellátó védőnők 2024/2025. tanévben végzett munkájáról	20. oldal
Beszámoló a középfokú iskolákat ellátó védőnők 2024/2025. tanévben végzett munkájáról	33. oldal
Beszámoló az Egészségfejlesztési Iroda és részeként a civil szervezetek koordinációjának 2025. évi munkájáról	43. oldal
Beszámoló az Anyatejgyűjtő Állomás 2025. évi munkájáról	58. oldal
Beszámoló a fogászat 2025. évi munkájáról	61. oldal
Beszámoló a laborjárat feladatellátásában résztvevők 2025. évi munkájáról	65. oldal
Beszámoló a betegirányító szolgálat 2025. évi munkájáról	66. oldal
Beszámoló a Gazdasági Csoport 2025. évi munkájáról	69. oldal

A Szombathelyi Egészségügyi és Kulturális Intézmények Gazdasági Ellátó Szervezetének feladata **kettős**:

I.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. §. (1) bekezdés 4) pontja értelmében az egészségügyi alapellátás a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladat. **Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5. §-a alapján a települési önkormányzat feladatai között határozza meg az egészségügyi alapellátás körében felsorolt feladatokról a gondoskodást, melynek Szombathely város önkormányzata az intézmény létrehozásával és feladatainak meghatározásával kívánt eleget tenni.**

Az intézmény az alapellátás körében felsorolt alábbi kötelező feladatok ellátását végzi:

- ❖ háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- ❖ a fogorvosi alapellátás, ennek keretében fogorvosi ügyeleti ellátás,
- ❖ az iskola-egészségügyi ellátás keretében iskolavédőnői ellátás, iskolaorvosi ellátás, iskola fogorvosi ellátás.

Feladatait 44 telephelyen látja el, melyből 10 rendelő épületegyüttese és az intézmény székhelye tartozik intézményi kezelésbe a többi telephelyünk közös használatú – bölcsőde, idősek klubja, iskola – épületegyüttesben található meg

II.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 10.§ (4 a) pontjára tekintettel Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlés 59/2015.(II.26.) Kgy. számú határozata alapján az intézmény tevékenysége, feladatellátása kiegészítésre került **2015. április 1. napjától** egyidejűleg nevének Szombathelyi Egészségügyi és Kulturális Intézmények Gazdasági Ellátó Szervezet-re történő változtatásával.

Az intézmény az önkormányzat kijelölése alapján – munkamegosztás és felelősségvállalás rendjére vonatkozó megállapodásban meghatározottak szerint – ellátja

2015. április 1-től

- az AGORA Szombathelyi Kulturális Központ *(az intézmény 2021. 12. 31. napján megszűnt)*
- a Mesebólt Bábszínház,
- a Savaria Szimfonikus Zenekar,
- a Berzsenyi Dániel Könyvtár
- a Szombathely Városi Vásárcsarnok

2017. január 1-től

- a Savaria Múzeum

az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 368/2011. (XII.31.) Kormány rendelet 9.§ (1) bekezdése (a) pontjában meghatározott pénzügyi, gazdasági, adminisztrációs feladatait.

Az intézmény feladatkörébe tartozó tevékenységek

I.

Működési területén biztosítja az egészségügyi alapellátást. Figyelemmel kíséri az egészségügy átalakulásának, átszervezésének jogszabályi változásait és intézményen belül realizálja megvalósítását.

1. Biztosítja Szombathely város, továbbá Sé és Nárii községek **házi**orvosi ellátását, valamint Szombathely város és harminc település **fogorvosi** alapellátását és a **fogorvosi ügyeleti** ellátását- és a **város iskolaegészségügyi** (iskolavédőnő, iskolaorvos, iskolafogorvos) ellátását.
2. Megszervezi, zökkenőmentesen megoldja a **kislaboratórium** vér- és egyéb anyagának szállítását Szombathelyen és a vérszállítási körbe bevont - 63 település - Vas vármegyei településekről.
3. 2010. március hónapjától a szombathelyi házi orvosi rendelőben 6 telephelyen működteti a **vérvételi helyeket** önkormányzati támogatásból.
4. **Betöltetlen praxisok működtetője** intézményünk, 2025 évben a **12. számú házi gyermekorvosi** körzet, a **17. és 31. számú és 35. számú felnőtt házi orvosi** körzet, továbbá **05. számú felnőtt fogorvosi** körzet helyettesítéssel történő feladatellátást kellett megszerveznie és engedélyeztetést követően működtetnie.

Körzet száma, jellege	Helyettesítéssel működtetés kezdő dátuma	Praxisjoggal, vállalkozó orvos által betöltve
17. sz. felnőtt házi orvosi körzet	2024. január 01.	2025. február 01. napjától dr. Bardi Judit
31. sz. felnőtt házi orvosi körzet	2024. május 01.	2026. január 01. napjától dr. Lukács Barbara
12. sz. házi gyermekorvosi körzet	2024. május 01.	-----
05. sz. felnőtt fogorvosi körzet	2024. február 01.	2025. március 01. napjától dr. Németh Fanni
35. sz. felnőtt házi orvosi körzet	2025. november 01.	-----

5. A 11. számú és 13. számú házi gyermekorvosi körzetben 2023. szeptember 01. napjától praxisjoggal rendelkező, intézményünknel egészségügyi szolgálati jogviszony keretében alkalmazásban álló főállású gyermekorvosok látják el a házi orvosi feladatot, a **praxisok működtetője** továbbra is intézményünk maradt.
6. A 17. számú **gyermek fogorvosi praxis** és a 03. számú **iskolafogorvosi praxis** működtetője intézményünk.

7. A 02. számú **iskolaorvosi** szolgálat működtetője volt 2025 évben intézményünk. A szolgálathoz öt középfokú oktatási intézmény tartozik. Az iskolaorvosi feladatokat három iskolában egészségügyi szolgálati jogviszony keretében látta el kettő szakorvos, kettő iskolában megbízás keretében vállalkozó orvosok bevonásával tudtuk a zökkenőmentes ellátást biztosítani.
8. Az **iskolavédőnői feladatellátás** az intézményünk által egészségügyi szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott 16 fő védőnővel történik, az iskolavédőnői szolgálatok működtetője intézményünk.
9. Az intézmény 2018. április 2-án sikeres pályázójaként az „Alapellátás és népegészségügy rendszerének átfogó fejlesztés-helyi kapacitás fejlesztése” című felhívásnak a Szombathelyi Egészségügyi és Kulturális GESZ létrehozta a Szombathely és Járása Egészségfejlesztési Irodát. Az Iroda szakmai állománya kialakult, tárgyi feltételeik adottak a munkavégzéshez. Az Iroda 2018.április 2.- 2020.szeptember 30. közötti időszakban pályázati forrásból működött. 2021. szeptemberében helyszíni ellenőrzés keretein belül a projekt megvalósítás az Európa Unió pályázati feltételek maradéktalan teljesítésével lezárásra került. A pályázati idő leteltével elindult az Iroda fenntartási ideje, melynek időtartama 36 hónap volt.

A közösségi célú funkciót ellátó Egészségfejlesztési Iroda továbbra is Szombathelyen a Nádasdy F. u. 4. szám alatt teljes körűen felújított, akadálymentesített épületben működik. Az irodavezető személye mellett, egészségfejlesztő, továbbá két szakpszichológus felel a szakmai munka megvalósításáért. Öt fő látta el az EFI szakmai alap feladatait, három fő heti 40 órás munkarendben, két fő heti 20-20 órás munkarendben.

Szakmai feladatok a Belügyminisztérium/ Országos Kórházi Főigazgatóság által kiadott adott évre vonatkozó „Egészségfejlesztési Irodák kötelezően megvalósítandó feladatai” című iránymutatása alapján az alábbiak szerint valósult meg.

10. A háziorvosi rendelések adminisztrációs terheinek csökkentése és a betegre jutó tényleges gyógyítási idő megnövelése érdekében **betegirányítási rendszer** került kialakításra.

A Váci Mihály utcai felnőtt háziorvosi rendelőben 2014. június 1-től, majd a Kiskar utcai felnőtt háziorvosi rendelőben, továbbá a Szűrőcsapó utcai felnőtt háziorvosi rendelőben 2015. július 1-től. A betegirányító rendszernek köszönhetően csökken a betegek várakozási ideje, gyorsabban és rugalmasabban lettek intézhetők az adminisztrációs jellegű ügyek, ezáltal több idő jut a tényleges betegellátásra. Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlése 338/2017. (XII.14.) Kgy. sz. határozata alapján 2018. március 1. napjával a Szent Márton u. 20. szám alatti felnőtt háziorvosi rendelőegységben, Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlése 318/2018. (XII.10.) Kgy. sz. határozata alapján 2019. május 1. napjával a Rumi út 74. szám alatti felnőtt háziorvosi rendelőegységben is betegirányító rendszer került kialakításra. Az Alapellátó Központ 2021. február 01. napjától nyitotta meg kapuit, ahol szintén betegirányító segíti a munkát.

11. Az „Új Egészségügyi Alapellátó központ kialakítása” című európai uniós finanszírozású projekt a Széchenyi 2020 Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében 686,5 M Ft támogatásból valósult meg.

A 2015-ben elkezdődött pályázati előkészítés és annak folyamodványként megvalósult „Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése” felhívásra benyújtott TOP-6.6.1-16-SH1-2018-00001 számú támogatási kérelem elfogadásával elindult a csaknem 1000 m² alapterületű alapellátási tevékenységekhez helyet biztosító épület kivitelezése. 2021. február 1. napján megkezdődött a munka az új Egészségügyi Alapellátó Központban 9700 Szombathely, Markusovszky L. u. 8. szám alatt. A pályázati időszak vége 2027. első negyedévére datálható.

A korszerű épület az „egy orvos-egy rendelő” elv alapján lett berendezve, a felnőtt háziorvosok vannak az első folyosón 4-4 rendelőben, a hátsó részen a felnőtt fogorvosok, az emeletre pedig a gyermek fogorvosok költöztek. A folyosó másik részén, a fogorvosi ügyelet kapott helyet. Modern épületben, modern berendezések és eszközpark szolgálja az orvosok munkáját és a betegek kényelmét. Az akadálymentes épületben külön nővérszobát alakítottak ki, az emeleti multifunkciós teremben előadásokat, továbbképzéseket lehet tartani. A területen elektromos töltőállomással rendelkező, 75 férőhelyes parkoló létesült, melyek közül 3 db akadálymentes kialakítású.

12. **Anyatejgyűjtő Állomás** működtetése szintén az intézmény feladatkörébe tartozik.

II.

1. Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 368/2011. (XII.31.) Korm. rendeletben foglalt rendelkezésekre tekintettel a **gazdasági integráció** az alábbi feltételekkel valósult meg:

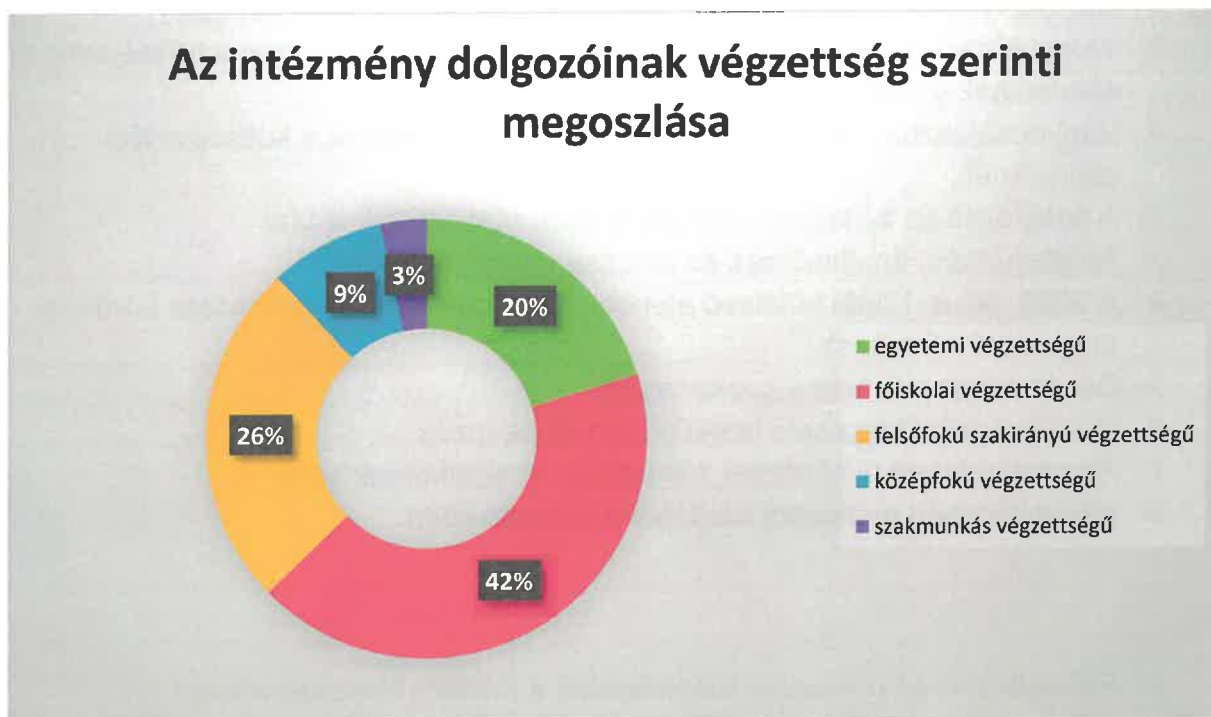
Az érintett intézmények előirányzatok feletti rendelkezési jogát továbbra is valamennyi előirányzatra kiterjedően határozza meg a közgyűlés, amely azt jelenti, hogy az intézmények önálló költségvetése minden az intézmény feladatellátásához, működéséhez kapcsolódó előirányzatot tartalmaz, az ezek terhére történő kötelezettség vállalás az intézmény hatásköre. Kötelezettség vállalásra azonban kizárólag a Szombathelyi Egészségügyi és Kulturális Intézmények Gazdasági Ellátó Szervezete ellenjegyzése mellett lesz jogosult az intézmény vezetője.

A munkamegosztás és felelősségvállalás rendjét a Közgyűlés által 242/2017. (IX.14.) Kgy. számú határozatával jóváhagyott, majd 2021. évben módosított „Munkamegosztási Megállapodás” tartalmazza, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet ide vonatkozó paragrafusának rendelkezési szerint. A GESZ az intézmények gazdálkodás végrehajtási, a finanszírozási, adatszolgáltatási, beszámolási és a pénzügyi, számviteli feladatait látja el, a működtetéssel összefüggő feladatokért továbbra is az intézmények felelnek.

Az intézmény működésének személyi feltételei

Intézményünk költségvetési létszámkerete 2025. január hónapban 72 fő, amelyet 45 fő szakmai, 27 fő technikai létszám tesz ki.

A szakmai létszám megfelel a jogszabályi előírásoknak.

Képzés, továbbképzés

Az intézmény támogatja dolgozóinak tanulási, képzési elképzeléseit. Ezzel segítve az ismeretek állandó szinten tartását és fejlesztését.

A képzésekhez való hozzájutás lehetősége a dolgozók között jelentős, mert az intézmény támogatja a jogszabályi kötelezettség által előírt kreditpontos továbbképzéseken való részvételt.

A legnagyobb hányadú továbbképzési részvétel a védőnői területen volt 2025. évben is. Ezek részben pontszerző, másrészt ismeretfejlesztő továbbképzések, kongresszusok.

A folyamatos önképzés érdekében csoportmegbeszéléseket tartottak, részt vettek a szakmai műhely előadásain a szakmai továbbképzésen megszerzett ismeretek átadása érdekében, ami többször kibővült az éppen aktuális témakörök átbeszélésével, melyre külső előadót is meghívtak. Az előadások, továbbképzések nagyrésze online, e-learning formában kerültek megrendezésre.

A továbbképzések főbb témakörei:

I.

- Költségvetési szervek számviteli politikájának tartalma a kapcsolódó szabályzatok aktualizálása
- A 2025-ös Áfa szabályok kulcsfontosságú változásai
- A házipénztár és a készpénzfizetés számviteli és adószabályai
- Rendezvények, juttatások adózása, munkába járás költségtérítése
- Tárgyi eszközök nyilvántartásának bizonylatai, dokumentumai a költségvetési szerveknél, gyakorlati példákkal alátámasztva
- Vagyonkataszteri nyilvántartással kapcsolatos feladatok a költségvetési szerveknél
- A selejtezés és leltározás szabályai, gyakorlati vonatkozásai
- Az ellenőrzés, önellenőrzés és javítása a gyakorlatban
- A 2025. július 1-jétől kötelező elektronikus számlázás és archiválás kérdései, megvalósítási módok
- Bér és adminisztráció a gyakorlatban
- Munkavédelmi képviselő ismétlődő továbbképzés
- Az adatvédelem új kérdései, fókuszban az adatkormányzás
- Kiberbiztonság gyakorlati kérdései a közszférában

II.

- Rehabilitáció és prevenció megjelenése a modern társadalmakban
- Stressz a gyermek-szülő kapcsolatban és körülötte
- Gyermekvédelem, gyermekvédelmi jelzőrendszer együttműködése
- Konfliktuskezelés az egészségügyi szakdolgozói munkában
- A serdülőkori szerfogyasztás és a jelenség multidimenzionális megközelítési lehetőségei
- Fogorvostudomány a XXI. században
- ECC továbbképzés – a hazai hipertóniás betegek korai felismerésének, terápiájának és gondozásának alapelemei
- Oltásokba vetett bizalom – helyzetkép, meghatározó tényezők, cselekvési lehetőségek
- Workshop a fiatalokkal való kommunikáció módjáról
- Agresszió és konfliktuskezelés, önvédelmi képességek fejlesztése, zaklatás csökkentése az iskolában
- Online világ veszélyei a gyermekek lelki fejlődésére
- Az okoscumitól a felnőtt videójátékokig
- Gyerekek és iskolások egészségéért továbbképző konferencia – mentális- testi-lelki segítségnyújtás
- Sokféleség értéke – Együtt az SNI tanulókért – szakképzési fórum
- Tagozati nap VIII. – szakmacsoportok megjelenése a gyermekellátásban
- Kommunikáció a bajban

- Bővített sugárvédelmi továbbképzés
- Bővített fokozatú sugárvédelmi továbbképzés

Elismerések

- Szombathely Megyei Jogú Város „Közzolgálatért életműdíjat” adományozott Vigné Horváth Ilona igazgatónak.

2008. évben megalakult Keszthelyen az Országos Alapellátási Szövetség, melynek egyik alapító tagjai vagyunk, a 2025. október hónapban Budapesten megtartott éves Közgyűlésen részt vettünk.

Iktatott ügyiratok száma az intézménynél 2025. évben

Az intézménynél a IRMA nevű iratkezelési szoftver alkalmazásával történik elektronikusan az iratok iktatása.

Az elektronikus rendszerben hat fő témakörre iktatókönyv került felfektetésre, melyek a szervezet és működés, pénzügy és vagyonkezelés területe, bér és munkaügy, műszak, üzemeltetés terület, egészségügyi igazgatás és az egészségfejlesztés működése során keletkező iratanyag dokumentált rendszerezésére szolgál.

Iktatókönyv neve	2025 évben iktatási főszám (db)	2025 évben iktatási alszám (db)
Szervezet, működés	165	749
Pénz és vagyonkezelés	69	730
Személyzeti, bér és munkaügy	121	649
Műszak, üzemeltetés	90	271
Egészségügyi igazgatás	228	1006
Egészségfejlesztési Iroda	83	206
Összesen	756	3611

Karbantartási- és felújítási munkák 2025. évben

2025. évben is az önkormányzat által céljelleggel biztosított forrásból végeztük el a háziorvosi rendelők karbantartási, felújítási munkáit.

Intézetünk nyomon követi a kezelésünkben lévő orvosi rendelők, illetve a hozzá tartozó helyiségek műszaki állapotát, folyamatos karbantartást biztosít a víz-, villany-, asztalos-, lakatosipari munkák vonatkozásában. A rendszeres feladatok ellátásán felül:

- Elkészítettük a rendelési idők tájékoztató tábláit
- Megszerveztük az egészségügyi és saját foglalkoztatottjaink részére a tűz- és munkavédelmi védelmi oktatást, a megszokottaktól eltérően online módon.
- Jogszabályi előírásoknak megfelelően a megelőző fertőtlenítés után elvégeztettük az összes rendelőegységben a vízminőség ellenőrzését, különös figyelemmel a legionella baktérium fertőzőségeire. Ahol a kórokozók határérték feletti jelenlétét tapasztaltuk, ott a vezetékes ivóvíz rendszer fertőtlenítése ismételtén megtörtént.

- A rendelőegységek gázkazánjainak éves rendszeres felülvizsgálatát elvégeztettük.
- Az egészségügyi intézményekre vonatkozó előírásokat figyelembe véve a rendelőegységek időszakos tisztító festéseit elvégeztettük
- Az intézmény tulajdonában lévő orvosi műszerek, berendezések felülvizsgálatát elkészítettük, beleértve a fogászati kezelőegységeket is.
- Az intézményünk által fenntartott nem eszközprivatizált, illetve további helyettesítéssel ellátott 3 praxisnál új informatikai eszközöket laptopot, számítógépet és nyomtatót szerettünk be, helyeztünk üzembe.
- Az iskolai védőnői szolgálat 16 védőnője részére laptopokat szereztünk be.
- Elkészítettük a szükséges energetikai megtakarítási intézkedési terveket és energetikai felülvizsgálatot.
- Akadálymentesítés érdekében a felnőtt háziorvosi rendelőkbe egységes helyiségtáblákat szereltettünk fel Braille-írással ellátva.

Az egységek tekintetében az alábbi jelentősebb feladatokat végeztettük el tervezett költségeknek megfelelően:

Selmec utcai rendelő

- A mindennapi karbantartási feladatokon kívül a kert rendezés a szokásos éves munkálatain felül a jobb oldali kerítés melletti növényzet helyett kavicsozás lett kialakítva a kezelhetőség érdekében.
- Aktualizáltuk a rendelési információkat tartalmazó táblákat.
- Megtörtént az ivóvízhálózat fertőtlenítése és a vízminőség visszaellenőrzése.
- A fűtést és melegvizet szolgáltató gázkazán karbantartását, tisztítását és felülvizsgálatát is elvégeztettük.

Szent Márton utcai gyermek rendelők

- A mindennapi karbantartási feladatokon kívül jelentősebb munkálatok nem történtek.
- Aktualizáltuk a rendelési információkat tartalmazó táblákat.
- Megtörtént az ivóvízhálózat fertőtlenítése és a vízminőség visszaellenőrzése.

Szent Márton utcai felnőtt rendelők

- A mindennapi karbantartási feladatokon kívül elvégeztettük a tisztító festéseket.
- Aktualizáltuk a rendelési információkat tartalmazó táblákat.
- Megtörtént az ivóvízhálózat fertőtlenítése és a vízminőség visszaellenőrzése.

Rumi úti felnőtt háziorvosi rendelő.

- A mindennapi karbantartási feladatokon kívül jelentősebb munkálatok nem történtek.
- Aktualizáltuk a rendelési információkat tartalmazó táblákat.
- Megtörtént az ivóvízhálózat fertőtlenítése és a vízminőség visszaellenőrzése.
- A fűtést és melegvizet szolgáltató gázkazán karbantartását és felülvizsgálatát is elvégeztettük.

Fogaras utcai gyermekorvosi rendelő

- A mindennapi karbantartási feladatokon kívül a villamos hálózati elosztó cserje történt a jelenleg szabványos előírásoknak megfelelően.
- Megtörtént az eldugult szennyvízhálózat tisztítása, mely bontási feladatokkal is járt. Új, tisztítható összefolyó akna létesült.
- Javítottuk a balesetveszélyes teraszburkolatot.
- Aktualizáltuk a rendelési információkat tartalmazó táblákat.
- Megtörtént az ivóvízhálózat fertőtlenítése és a vízminőség visszaellenőrzése.

Jáki úti rendelő

- A mindennapi karbantartási feladatokon kívül a használati melegvízrendszer hatékonyságának biztosítását helyi átfolyós vízmelegítőkkal oldottuk meg a három rendelőben.
- Aktualizáltuk a rendelési információkat tartalmazó táblákat.
- Megtörtént az ivóvízhálózat fertőtlenítése és a vízminőség visszaellenőrzése.
- A fűtés rásegítést szolgáltató gázkazánok karbantartását és felülvizsgálatát is elvégeztettük.
- Karbantartattuk a hőszivattyús fűtésrendszert.

Szűrcsapó utcai rendelő

- A mindennapi karbantartási feladatokon kívül megtörtént a rendelők tisztító festése.
- Aktualizáltuk a rendelési információkat tartalmazó táblákat. Megtörtént az ivóvízhálózat fertőtlenítése és a vízminőség visszaellenőrzése.

Kiskar utcai rendelő

- A mindennapi karbantartási feladatokon kívül a megtörtént a gyermek rendelők tisztító festése.
- Aktualizáltuk a rendelési információkat tartalmazó táblákat.
- Megtörtént az ivóvízhálózat fertőtlenítése és a vízminőség visszaellenőrzése.

Deák utcai rendelő

- A mindennapi karbantartási feladatokon kívül jelentősebb felújítása a fűtést szolgáltató gázkazán cseréje volt. Az új fűtésrendszer vezérlése is modernizálásra került, mely alkalmas már a távoli vezérlésre és monitorozásra.
- Aktualizáltuk a rendelési információkat tartalmazó táblákat.
- Megtörtént az ivóvízhálózat fertőtlenítése és a vízminőség visszaellenőrzése.

Váci rendelőegység

- A mindennapi karbantartási feladatokon kívül jelentősebb munkálatok nem történtek.
- Aktualizáltuk a rendelési információkat tartalmazó táblákat.
- Megtörtént az ivóvízhálózat fertőtlenítése és a vízminőség visszaellenőrzése.

Új egészségügyi alapellátó központ (Markusovszky Lajos utca 8.) házi orvosi és fogorvosi rendelők, fogászati ügyelet

- A mindennapi karbantartási feladatokon kívül megtörtént a rendelők tisztító festése.

- Beépítésre került a villamos hálózatba egy fázisjavító készülék, mely optimalizálja az energiafelhasználás hatékonyságát.
- Felszerelésre került 10 kézszáritó készülék a mosdókba.
- Aktualizáltuk a rendelési információkat tartalmazó táblákat.
- Megtörtént az ivóvízhálózat fertőtlenítése és a vízminőség visszaellenőrzése.

Nádasdy u. 4. (Egészségfejlesztési Iroda, civil szervezetek koordinációja)

- A mindennapi karbantartási feladatokon kívül elvégeztettük a földgáz bejövő vezetékrendszer felújítását, energetikai optimalizálási szempontból csökkentettük a mérőóra kapacitását.
- Helyszükséglet miatt kialakításra került egy külön iroda a földszinten.
- Megtörtént az ivóvízhálózat fertőtlenítése és a vízminőség visszaellenőrzése.
- A fűtést és melegvizet szolgáltató gázkazán karbantartását és felülvizsgálatát is elvégeztettük.

GESZ központ

- A mindennapi karbantartási feladatokon kívül jelentősebb felújítás nem történt.

Kerttel rendelkező egységeknél

A Rumi úti-, a Jáki úti-, a Selmec utcai-, és Fogaras utcai orvosi rendelőkben az igényeknek megfelelően kertrendezési munkákat végeztünk. (fűnyírás, sövénynyírás, metszések, gyomtalanítás, lombtalanítás stb.) A munkálatokat zömében a Fogytékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft. végezte.

Az iskola-egészségügyben dolgozó iskolaorvos beszámolója a 2024/2025-ös tanévben elvégzett munkáról

I. AZ ISKOLA- EGÉSZSÉGÜGYBEN DOLGOZÓ ORVOS BESZÁMOLÓJA A 02. SZÁMÚ KÖRZETBEN 2024/2025-ÖS TANÉVBEN ELVÉGZETT MUNKÁRÓL

1. Alapfeladatainkról, az ifjúság-egészségügyi ellátás tárgyi és személyi feltételeiről

Az oktatási intézményben tanulók egészségi állapotának felmérése, testi és szellemi fejlődésének követése megtörtént, a szükséges szűrővizsgálatokat az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet iránymutatásának megfelelően elvégeztük, az egyénre szabott és csoportos egészségnevelésben részt vettünk, valamint a gyermekek egészségvédelme érdekében számos lépést tettünk.

2. Beszámoló az iskola-egészségügyben dolgozó orvos rendszeresen ismétlődő feladatairól

A tanulók egészségi állapotának szűrése, követése

Az adott tanévben az Intézmény által működtetett 2. számú iskolaorvosi körzet tekintetében készítettem beszámolómat. A feldolgozott adatok a körzethez tartozó öt középiskola esetében a 2024. évi iskolaorvosi jelentésekből származnak.

A körzethez tartozó oktatási intézmények az alább felsoroltak:

- Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnázium
- Vas Megyei SZC Horváth Boldizsár Közgazdasági és Informatikai Technikum
- PTE Szent-Györgyi Albert Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola
- Vas Megyei SZC Savaria Technikum és Kollégium
- Kisalföldi ASzC Szombathelyi Élelmiszeripari és Földmérési Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

A középfokú oktatási intézménybe beiratkozott 2172 fő tanuló közül 1620 fő vizsgálata történt meg. Az orvosi vizsgálat során a pontos részletes anamnézis felvétele után a belgyógyászati vizsgálat részeként a szív és érrendszer vizsgálata, a has és a pajzsmirigy vizsgálata megtörtént. A vizsgálat kiterjedt a mozgásszerv rendszer vizsgálatára is, mely keretében a gerinc és a lábak vizsgálata megtörtént. Értékelésre kerültek továbbá az érzékszervi szűrővizsgálatok eredményei, valamint a gyermek szomato-pszichés állapota is.

A prevenció részeként nagyon fontos hangsúlyt fektetni az érintett korosztály számára a mozgásszervrendszer vizsgálatára. A korosztályban gyakran előforduló mozgásszegény életmód, a számítógép és egyéb elektronika eszközök megnövekedett használati ideje miatt kialakuló mozgásszervi betegségek száma az utóbbi időben megnövekedett. Azonban ebben a korosztályban az iskolaorvosi vizsgálat során végzett megfelelő mozgásszervi vizsgálatokkal a csontosodás befejezése előtt időben felfedezett gerincferdülések és egyéb tartási rendellenességek (például: hanyagtartás) a megfelelő szakorvosi és gyógytornászi ellátással nagymértékben korrigálhatóak.

A mozgásszervi vizsgálat során a tanulók 37%-ánál 607 főnél találtunk eltérést.

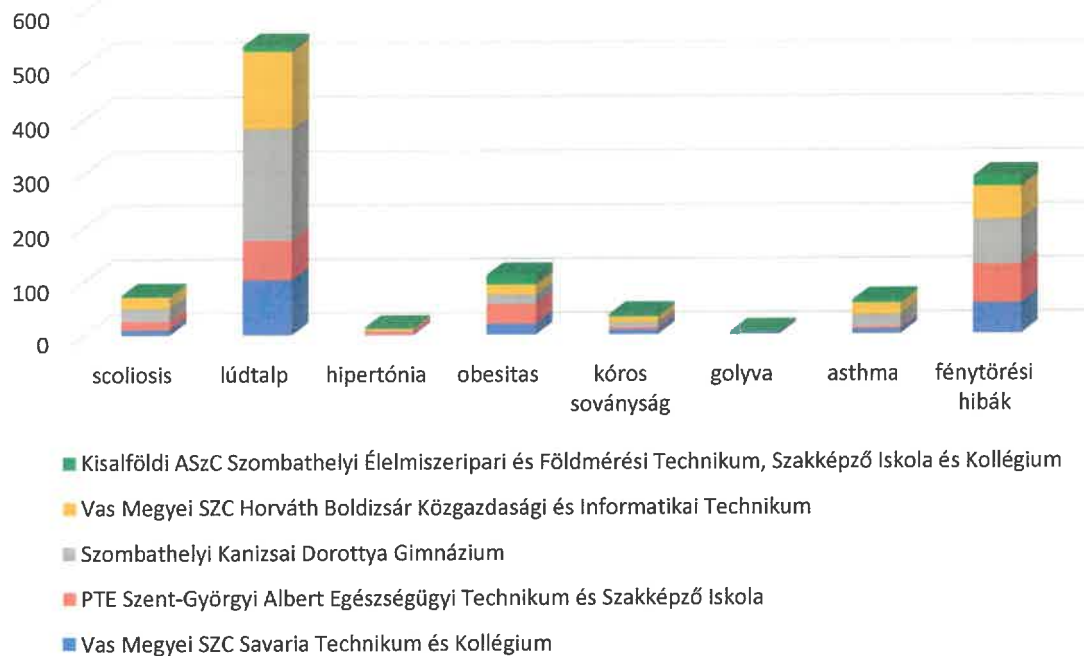
A vérnyomás-ellenőrzések alkalmával 13 főnél tapasztaltunk kóros értéket. A magas vérnyomás az esetek jelentős részében túlsúlyos gyerekeknél fordult elő. A tanulókat a továbbiakban rendszeresen kontrolláltuk, életmód tanácsokkal elláttuk, indokolt esetben szakrendelésre irányítottuk. Akiknél a hipertónia igazolódott, őket gondozásba vettük.

A pajzsmirigy vizsgálata során 5 tanulónál észleltünk rendellenességet.

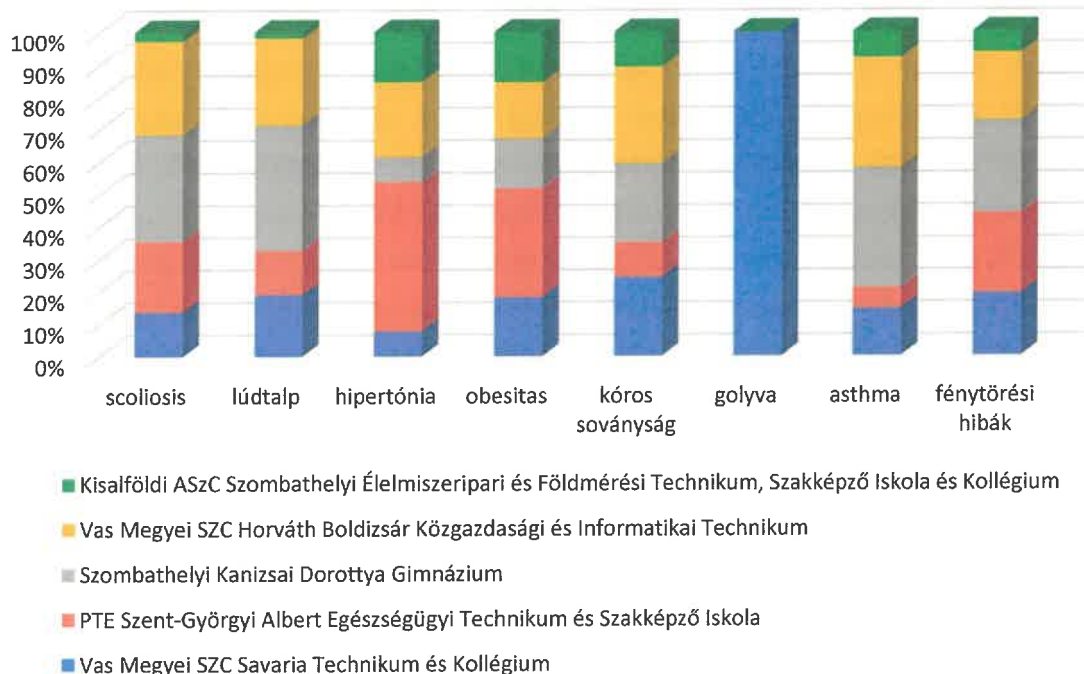
Az 5 oktatási intézményben vizsgált tanulók közül 110 főnél észleltünk túlsúlyt. A vizsgálatok során észleltük, hogy a mozgásszegény életmód és a helytelen táplálkozási szokások, valamint egyéb szociális tényezők járulnak hozzá a túlsúly kialakulásához. Az obes tanulók száma a tavalyi tanévhez képest emelkedett.

Szemészeti szűrővizsgálatunk alkalmával azt tapasztaltuk, hogy fénytörési és egyéb akkomodációs nehézség 291 tanulót érint. A fénytörési hibák száma a tavalyi tanévhez képest emelkedett.

A szűrővizsgálataink során tapasztalt eltérések miatt 173 tanulónál tartottuk indokoltnak szakorvosi vizsgálat elvégzését. Ezen tanulókat többek között fogászati, szemészeti, ortopédiai, laboratóriumi, sebészeti, nőgyógyászati, bőrgyógyászati, kardiológiai, szakvizsgálatra ABPM szűrésre, röntgenvizsgálatra irányítottuk. 68 esetben az eltérés igazolódott.

1. ábra : Krónikus betegségek előfordulása a 2. számú iskolaorvosi körzet esetén

2. ábra: Krónikus betegségek százalékos megoszlása a 2. számú iskolaorvosi körzet esetén

A krónikus beteg, valamint a testi, szellemi, érzékszervi fogyatékos tanulók követésére, ellenőrzésére fokozott gondot fordítottunk. Összesen 970 fő egészségügyi

okból gondozott tanulót regisztráltunk és 14 fő szociális okból igényelt gondozást. Mind a szomato-mentális okokból, mind a szociális okokból gondozott gyerekek száma a tavalyi évhez képest emelkedett. Gondozási tevékenységünkkel a különböző szakrendelések, gondozóintézetek munkáját szeretnénk volna segíteni, kiegészíteni, esetleg még hatékonyabbá tenni.

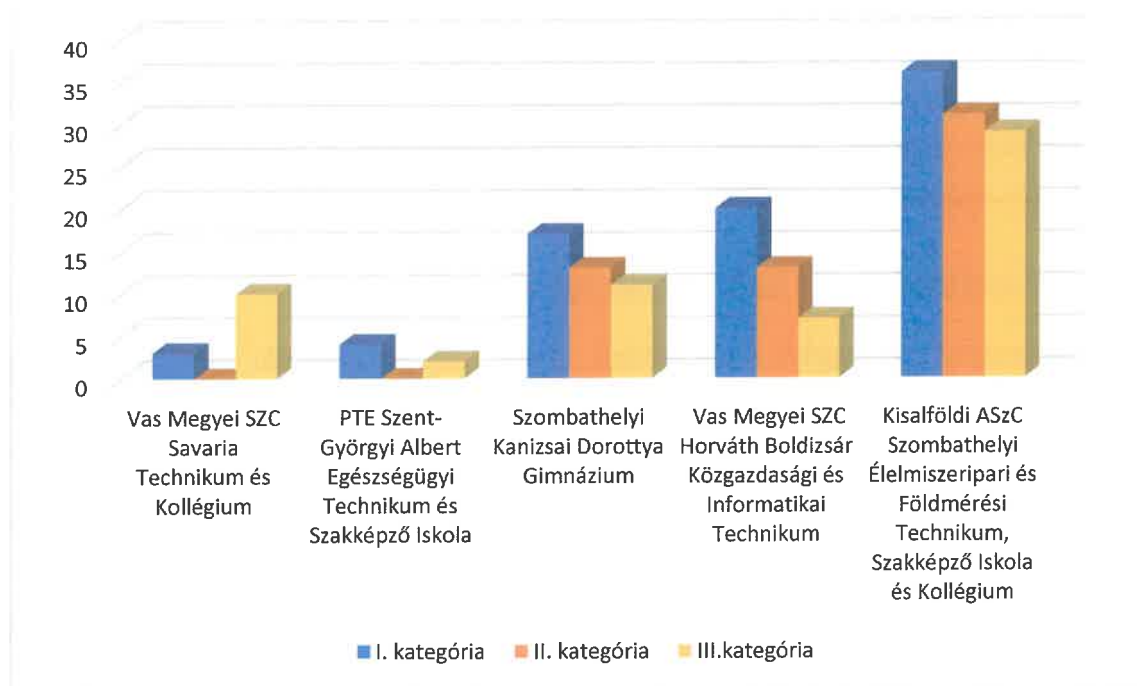
Táborozás, külföldi cserediák programok, tanulmányi versenyek előtt álló tanulóknál a szükséges orvosi vizsgálatokat elvégeztük.

Alkalmassági vizsgálatok elvégzése

A 9. és 13. évfolyamos diákok kötelező pályaalkalmassági vizsgálata tanév során megtörtént. A tanévvégi leendő kilencedik osztályos tanulókat érintő pályaalkalmassági vizsgálatok keretében 189 főt vizsgáltunk. Másodfokú pályaalkalmassági vizsgálatra utalásra 8 esetben került sor, melynek oka minden esetben a színlátás zavara volt.

Testnevelési csoportbeosztás elkészítése

A tanév elején elkészített testnevelési csoportbeosztás folyamatos felülvizsgálatra szorult, hiszen a tanév során is fordultak elő olyan megbetegedések, sérülések, melyek a testnevelési csoportba sorolást tették szükségessé, illetve az időközben gyógyult tanulók felmentése indokolatlanná vált. Összesen 196 tanulót érintett a különböző testnevelési kategóriákba sorolás. 80 főt soroltunk könnyített testnevelési csoportba, 57 tanuló egészségi állapota tette szükségessé a gyógytestnevelésen való részvételt, 59 tanulónál pedig teljes felmentést javasoltunk. A gyógytestnevelési csoportba javasolt tanulók esetén legtöbbször ortopédiai megbetegedés tette szükségessé a gyógytestnevelésen való részvételt. A tanulók a foglalkozásokon megjelentek, az ott végzett gyakorlatokat hasznosnak, eredményesnek találták. A könnyített testnevelési csoportba sorolt tanulók foglalkoztatásáról, terheléséről óralátogatások alkalmával, illetve a tanulók beszámolója alapján is tájékozódunk. Kapcsolatunk a testnevelőkkel folyamatos volt, az egyes tanulók által végezhető, illetve számukra nem ajánlott gyakorlatokról tájékoztatást adtunk, és az egyes esetekben felmerülő problémákat megbeszéltük.

3. ábra: Testnevelési besorolás kategóriák szerinti megoszlása a 2. számú iskolaorvosi körzetben

Részvétel iskola-egészségügyet érintő kérdésekben

Az oktatási intézményben folyó étkeztetést rendszeresen ellenőriztük. Az iskolai büféket ellenőriztük, mely során nemcsak közegészségügyi hiányosságokat kerestünk, hanem kínálatuk egészséges táplálkozásnak megfelelő átalakítására is tettünk javaslatokat.

A dohányzási tilalom betartásának ellenőrzése is rendszeresen megtörtént. Ezen a területen a legtöbb oktatási intézményben hiányosságokat észleltünk, mely elsősorban a tanulók fegyelmezetlenségének, a tettenérés nehézségeinek tudható be.

Részvétel az oktatási intézmény egészségnevelő tevékenységében

A diákokkal való találkozásaink során különösen figyeltünk arra, hogy számukra megfelelő légkört teremtsünk a vizsgálatok során, mindenkre kellő időt és figyelmet szánva az egyénre bizalmi légkört tudjunk kialakítani. Az így folytatott beszélgetések kiváló lehetőséget teremtettek arra, hogy személyre szabott egészségnevelést végezzünk. A négy szemközt beszélgetések lehetőséget kínáltak arra is, hogy a

tanulókat konkrét kérdésekben is tájékoztassuk, felvilágosítsuk, a bennük felmerülő kérdésekre minden esetben kielégítő és korrekt választ adjunk. Beszélgetéseink során a betegségmegelőzés és a szűrővizsgálatok fontosságára is kitértünk. Gyakran előfordult, hogy a tanulóknak több alkalmas beszélgetésre is szükségük volt, hogy az egészségneveléssel kapcsolatos kérdéseikre választ kapjanak.

Környezet-egészségügyi, balesetvédelmi feladatok

Az intézményi környezet - tantermek, gyakorlati helyiségek, tornaterem, egyéb kiszolgáló helyiségek ellenőrzése, a tanulók gyakorlati oktatásával kapcsolatos munkahelyi körülmények megtekintése megtörtént, az észlelt hiányosságokat jegyzőkönyvben rögzítettük a hibák korrigálására kiszabott határidővel együtt. A hiányosságok megszüntetését szintén leellenőriztük.

3. Rendszerestől eltérő, speciális, rendezvényekhez kapcsolódó, egyedi feladatok

Az iskolában bekövetkező balesetek, sérülések esetén az elsődleges ellátást elvégeztük. A tanulók leggyakrabban a testnevelési órákon szenvedtek balesetet. A sérülések fajtái: ujjtörés, zúzódás, bokarándulás, térsérülés, repedés, agyrázkódás, vágott sebek voltak. Az ellátások során, illetve azon kívül az elsősegély dobozok tartalmát ellenőriztük, illetve adtunk tanácsot a tanulóknak az otthoni elsősegélydoboz tartalmára vonatkozóan.

Az elsősegély nyújtáson túl több alkalommal keresték fel rendelőinket a tanulók heveny panasszal, melyet akut ellátás keretében orvosoltunk. Ellátásunkat követően a tanuló állapotától függően háziorvoshoz, illetve egészségügyi intézménybe irányítottuk őket, amennyiben szükséges volt a mentőszállításról is gondoskodtunk és a kíséretet megszerveztünk.

Szinte valamennyi iskolában szerveztek egészségnapot, melynek programját egészségnevelő és felvilágosító előadásokkal sikerült gazdagítani. Néhány intézményben az egészségnevelés egyes témáihoz kapcsolódó programokhoz vendégelőadók részvételére is igény merült fel, ennek szervezési feladatait is teljesítettük.

Számos információs anyag (szórólapok, plakátok) beszerzése is megvalósult, valamint tájékoztattuk a tanulókat az interneten elérhető egészségmegőrző anyagokról, melyekkel ugyancsak a tanulók hatékonyabb felvilágosítását, egészségnevelését segíthettük.

4. Adminisztratív feladatok, jelentések, statisztikák

Az ellátott gyermekekről rendszeresen nyilvántartást vezettünk, az információkat kartonon rögzítettük.

Az ambuláns ellátásban részesültek személyes adatait, panaszait, a megjelenés időpontját, az észlelt eltéréseket, az alkalmazott kezelést és javaslatainkat minden esetben az ambuláns naplóban rögzítettük

A sportversenyeken résztvevő tanulók vizsgálatait elvégeztük, a vizsgálatok eredményeit rögzítettük. A vizsgálat elvégzése után nyilatkoztunk a tanulók sportolásra való alkalmasságáról.

5. Kapcsolattartás más intézményekkel, szakmai képviselőkkel, civil szervezetekkel, médiával

A pedagógusokkal az oktatási intézmények mindegyikében problémamentes volt a kapcsolat. Igyekeztünk az iskolavezetéssel és a pedagógusokkal jó kapcsolatot ápolni, hogy egymás munkáját kölcsönösen tudjuk segíteni. Az egészségügyi információkról a személyiségi jogok védelme mellett tájékoztatást nyújtottunk. Folyamatos kapcsolatban álltunk a testnevelőkkel, önvédelmi oktatókkal és a gyógytestnevelővel is, ennek köszönhetően a testnevelési csoportbeosztással kapcsolatos információcsere kiválóan megvalósult.

Az iskolák ifjúságvédelmi felelőisével való együttműködésünk szoros volt és a kölcsönös segítségnyújtás jellemezte.

Több alkalommal folytattunk megbeszélést a tanulók szüleivel is annak reményében, hogy munkánk még több eredménnyel járjon, illetve a felmerülő problémák megoldásában egymás segítségére lehessünk. A szülőkkel történő megbeszélések minden esetben eredményesek voltak.

Személyes és írásos kapcsolatban álltunk a különböző szakrendelések orvosaival, a háziorvossal, területi védőnővel is.

Beszámoló az iskolavédőnők 2024/2025-ös tanévre **vonatkozó** **általános iskolai munkájáról**

Szombathely városában 18 általános iskola működik, melyből:

- 12 állami iskola
- 2 egyházi iskola
- 2 alapítványi iskola
- 1 gyakorlóiskola
- 1 az Országos Horvát Önkormányzat által fenntartott iskola

Az iskola-egészségügyi ellátás az Önkormányzat által finanszírozott oktatási intézményeken túl kiterjed a város területén működő alapítványi és egyházi működtetésű oktatási intézményekre is.

A védőnők munkájukat az iskola - egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet, 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet - szűrővizsgálatok, 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet - járványügy, 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet – módosítások és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján végzik.

Az iskola-egészségügyi ellátás orvosi részét a házi gyermekorvosok továbbra is az oktatási intézménnyel kötött megállapodásuk szerint végzik.

A 2024/2025-es tanévben az általános iskolákat többnyire főállású iskolavédőnők, 1 általános iskola esetében a Vas Vármegyei Markusovszky Egyetemi Oktatókórház alkalmazásában álló vegyes körzetben dolgozó védőnő látják Szombathelyen.

Iskola egészségügyi adatok, védőnői szűrővizsgálatok

Beíratott tanulók: 6172 fő

ebből magántanuló: 27 fő

Vizsgálatra kötelezett tanulók: 3141 fő

Megvizsgált tanulók: 3134 fő

Szakrendelésre utalt tanulók: 1835 fő

A 2024/2025-es tanév során törvény által a vizsgálatra kötelezett osztályok a 2., 4., 6., 8. osztály volt.

Védőnői szűrések a jogszabályi protokoll szerint: testtömeg, testmagasság, látásélesség, színlátás (6. osztályban), hallás vizsgálata és vérnyomásmérés. A szűrés időpontjáról, törvényben meghatározott rendjéről írásban tájékoztatjuk a szülőket és kérjük őket a gondozás korrekt lebonyolíthatósága miatti adatszolgáltatásra betegséggel, gyógyszereszedéssel kapcsolatban. Ezt követően sok új információt kapunk, mely segíti munkánkat és jó kapcsolatot biztosít a szülőkkel.

A vizsgálatra kötelezett és megvizsgált tanulók közötti eltérés elsősorban a külföldön tanuló, de a magyarországi iskolában magántanulói státuszban lévő tanulók miatt van. Őket, mivel nem tartózkodnak az országban nem tudjuk szűrni. Sajnos emelkedik azon gyermekek száma, akik a tanév folyamán nem látogatják az intézményt, így a szűrésük is elmarad.

Védőoltások az iskolában

A 2024/2025-es tanévben életkorhoz kötött kötelező kampányoltásra kötelezettek a 6. és a 7. osztályos tanulók voltak.

Szeptember hónapban a 6. osztályos tanulók **Boostrix** oltóanyaggal történő diftéria-szamárköhögés-tetanusz elleni védőoltására, október hónapban pedig a **MMRvaxPro** oltóanyaggal történő kanyaró- rubeola-mumpsz elleni védőoltására került sor.

A 7. osztályos tanulók ettől a tanévtől **HBVAXPRO** oltóanyagot kapták B-típusú májgyulladás ellen, ami 3 oltásból áll, ősszel: szeptember és októberben, a III. részletét 2025. március hónapban kapták meg. A szülők között többen próbálták a régi oltóanyaggal elvégeztetni az oltást, de erre nem volt lehetőség, de így is sokkal több idő kellett az iskolai oltások megszervezésére, több esetben csak az ismételt tértivevényes értesítés, családsegítő bevonásával került beadásra a kötelező védőoltás. Végül 2 fő oltásmegtagadás és 2 fő hatósági eljárás alatt állóra szűkült le az oltási hiány, ezekben az esetekben a hivatalos eljárás dönt a továbbiakról.

A 2024/2025-es tanévben tovább folytatódott az önkéntes alapon, lányok és fiúk részére is igénybe vehető HPV elleni védőoltás a 7. osztályosok körében. Ez az oltás is 2 részletből áll, 2024 októberében, majd a 6 hónappal később zajlottak az oltások a Gardasil oltóanyaggal.

A tanév során így összesen 3276 kötelező védőoltás beadása történt az általános iskolákban. A HPV elleni védőoltás beadására 1025 esetben került sor, amivel az országos átlagban a felső harmadban szerepelünk.

A védőnő feladatai a védőoltások kapcsán:

- szülők tájékoztatása, értesítése az oltásról
- oltási kiskönyvek összegyűjtése, átnézése
- oltóanyag rendelés, szállítás
- adminisztratív feladatok (védőoltási kimutató, kiskönyv, jelentés, Stefánia rendszer)
- oltások felszívása, előkészület a beadásra
- oltás lebonyolításában segédkezés
- oltás utáni ellátás, felügyelet

A védőnő az oltások előtt kéri az előzetesen kiosztott aláírt szülői beleegyezéseket és az oltási könyveket az oltások dokumentálása miatt. Az a szülő, aki ezt a beleegyező nyilatkozatot nem küldi vissza, tértivevényes levelet kap, melyben új időpontot jelölünk meg az oltásra. 3 tértivevényes értesítést követően a védőnő köteles hivatalos levélben a tiszti főorvosnak jelenteni a gyermek oltásának elmaradását, a tértivevények melléklésével, valamint jelzést küld a gyermekjóléti szolgálatnak is. A védőnő hatásköre, feladatai eddig terjednek. Ez sok odafigyelést, pontos adminisztrációt igényel.

Gondozási tevékenység

Az iskolában tanuló egészségügyi okból veszélyeztetett, illetve a krónikus betegség miatt fokozott gondozásra szoruló gyermek ellátására is kiemelt figyelmet kell fordítanunk.

A védőnő feladata:

- a gyermek állapotának nyomon követése,
- állapotváltozások figyelemmel kísérése,
- állapotromlás megelőzése,
- gyógyszeresedés ellenőrzése,
- felülvizsgálatok megtörténtének dokumentálása,
- tanácsadás.

A Stefánia védőnői rendszerben történik a gondozási csoportok szerinti nyilvántartás és a dokumentáció vezetése.

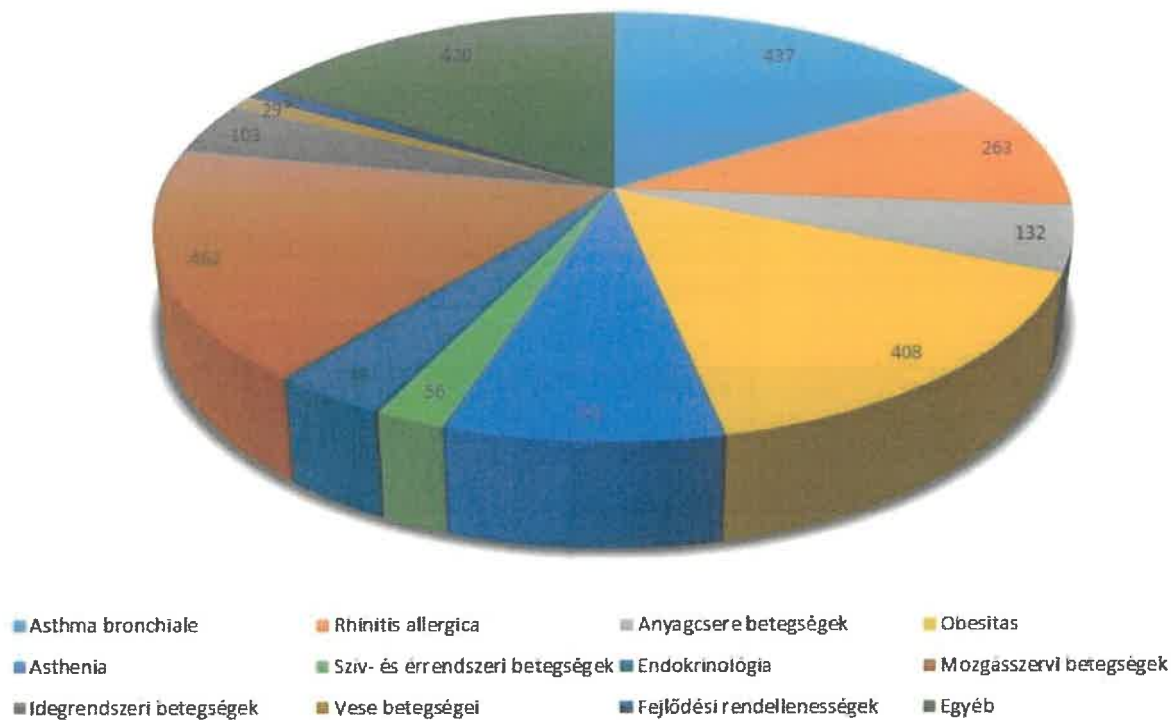
A leggyakoribb gondozási csoportok:

- Légzőszervi betegségek
- Anyagcsere betegségek
- Obesitas - Asthenia
- Szív- és érrendszeri betegségek
- Allergiás megbetegedések
- Mozgásszervi betegségek

- Idegrendszeri betegségek
- Vese betegségei
- Érzékszervi betegségek
- Endokrin betegségek

Gondozási csoport	2024/2025 tanév	2023/2024 tanév	2022/2023 tanév	2021/2022 tanév
Asthma bronchiale	437 fő	431 fő	433 fő	439 fő
Rhinitis allergica	263 fő	233 fő	218 fő	277 fő
Anyagcsere betegségek	132 fő	140 fő	154 fő	184 fő
Obesitas	408 fő	352 fő	324 fő	377 fő
Asthenia	221 fő	209 fő	190 fő	162 fő
Szív- és érrendszeri betegségek	56 fő	59 fő	46 fő	51 fő
Endokrinológia	94 fő	91 fő	93 fő	108 fő
Mozgásszervi betegségek	462 fő	439 fő	311 fő	360 fő
Idegrendszeri betegségek	103 fő	89 fő	69 fő	100 fő
Vese betegségei	29 fő	33 fő	27 fő	29 fő
Fejlődési rendellenesség	30 fő	42 fő	24 fő	63 fő
Egyéb	420 fő	225 fő	316 fő	341 fő
Összesen	2655 fő	2343 fő	2205 fő	2493 fő

Gondozási csoportok megoszlása

A tanév elejei testnevelési csoportbesorolás kapcsán, az osztályvizsgálatok során, illetve célzottan a gondozott gyermek megkeresésekor kerül a kezünkbe az adott tanuló újabb szakorvosi lelete, mely alapján tovább folytatjuk, esetleg lezárjuk a diák gondozását. Régi, jó kapcsolat esetén a gyerek csak kopog az ajtón és lobogtatja nekünk a szakorvosi papírt, ezzel is megkönnyítve a munkánk.

A mozgásszervi betegségei miatt gondozottak száma magas és évről évre folyamatosan emelkedik. Nehézkes az orthopédiai szakrendelésre való eljutás, amíg az elváltozások nem okoznak kifejezett panaszt a gyermeknek, pedig az enyhébb esetek hatékonyabban kezelhetők. A mozgásszervi elváltozások jó részében nem várhatunk gyors javulást. Hosszan tartó torna, gyógytestnevelés, gyógyúszás hozza csak meg a várt eredményt a gerinc-, mellkas- és láb elváltozásai kapcsán.

Sok gyermek kap fűzőt a gerincferdülése miatt. Ez nemcsak kényelmetlen a gyerekeknek, de sokan szégyellik is. Ilyenkor nagyon fontos a tanuló pszichés támogatása, esetlegesen az osztállyal való beszélgetés is, hogy miért fontos, hogy hordja ezt az, akinek szükséges, s hogy emiatt ne érje a viselőjét semmiféle hátrányos megkülönböztetés, csúfolás a társak részéről.

Viszonylag gyakori probléma a hypothyreosis, mely betegség esetében nagyon fontos a rendszeres szakorvosi kontroll, hiszen a hormonszint változásai meglehetősen tág határok között tudnak mozogni serdülőkorban. Ilyenkor azonnal reagálni kell, a gyógyszeradag megváltoztatására kerülhet sor. Tehát ezeket a gyerekeket nekünk is fontos nagy figyelemmel követnünk.

A légzőszervi betegségek között legtöbbször az asztmások vannak. Szerencsére már nagyon jó gyógyszerek, inhalációs hörgőtágítók állnak a szakorvosok rendelkezésére, melyek használatával az asztmás gyerekek is aktív életet tudnak élni, sportolhatnak is. Egyre kevesebb a könnyített testnevelésre utalt tanuló közülük, viszont nagyon fontos, hogy az alkalmazott asthma spray-jét minden testnevelés órára vigye magával, hisz ez a feltétele, hogy a normál testnevelésen részt vehessen. Erre sokszor nekünk is figyelniünk kell, rákérdezni, figyelmeztetni erre a tanulókat. Fontos a félévenkénti szakorvosi kontrollon túl, hogy mi is nyomon kövessük az állapotukat és ezek alapján a testnevelőket is tanácsokkal lássuk el az ilyen gyermekek kapcsán.

Az obesitas egyre nagyobb gond, már egészen fiatal kortól kezdve. Nagyon rosszak a fiatalok táplálkozási szokásai, a testmozgás szinte nem is szerepel a napirendjükben. Nekik nem elég a mindennapos testnevelés óra, célzottan rájuk szabott testmozgásra lenne szükségük. A testnevelés keretei között nem biztos, hogy sikerélményük van, mert a túlsúly miatt nem olyan gyorsak, nem olyan ügyesek. Az egyébként sem túl nagy önbizalmukra és kedvükre ez nincs jó hatással. Még kevésbé fognak „dolgozni” az órán. Az esetükben teljes életmódváltásra lenne szükség, ami nem csupán a gyermek életmódjára, hanem elsősorban a család életmódjára vonatkozik. A rossz szokásaikat kellene átfogó módon megváltoztatni. A gyermek egyedül - még ha van motivációja is – kevés sikert tud elérni. Gyakran látjuk azt, hogy a kövér gyermeknek a szülője is hasonló testalkatú a hasonló életmód miatt. S mivel ez az állapot még nem fáj, így nem is vesznek tudomást a problémáról.

Másik testsúlymérés során tapasztalt eltérés, ha 3 súlypercentil alatti a gyermek, számuk sajnos jelentősen emelkedőben van. Ez az érték jelezhet ugyanúgy kedvezőtlen dolgot, mint a túlsúly. Az ilyen gyerek lehet vékony csontozatú, vékony testalkatú, öröklötten sovány gyermek. De állhat a soványság hátterében nem kellő mennyiségű étel fogyasztása is. Sajnálatos, de látunk ilyen eseteket is, mikor a gyermek szinte csak az iskolában eszik, mert otthon nem nagyon van mit. Nagyon fontos ilyen esetekben az éberség és a megfelelő társszervek bevonásával való segítségnyújtás. Állhat a háttérben felszívódási zavar, hormonális problémák, ezért minden újonnan felfedezett, szomatikusan fejletlen gyermeket háziorvoshoz irányítunk kivizsgálás céljából. Mindezek mellett sem ritka a fogyókúrázó, szándékosan nem evő, anorexia nervosa határán álló gyerek már általános iskolában is és nem csak a lányok körében. Az előző években átlagos testalkatú gyermek esetében a 3 percentil alá soványodás mindenképp fel kell, hogy hívja a figyelmünk erre. Gyanú esetén háziorvos segítségét kérjük, illetve a pszichológus segítségnyújtása képezi a terápia másik pillérét a család támogatása mellett.

Az utóbbi években egyre több tanuló érintett táplálékallergiában is, emiatt sokkal jobban kell rá és az osztályára is figyelni, elmondani mivel nem szabad megkínálni sem, mert ha nincs épp csomagolása akkor a bennük lévő az allergéneket sem ismerjük. Egyre több iskolában van Epipen (névre szólóan) a gyermek táskájában, erről tudnunk kell, használatát, ha kéri el kell magyarázni, a gyerekeknek elmondani hogyan kérjenek azonnal segítséget, ha a társukkal baj lenne.

Két oktatási intézményben történik a sérült tanulók ellátása. Az Aranyhíd Nevelési-Oktatási Integrációs Központban a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése, nevelése, oktatása folyik. A Bercsényi Miklós Általános Iskolában pedig az ép intellektusú mozgássérült gyermekek részesülnek speciális ellátásban.

1189 érzékszervi gondozottból csupán 25 fő, aki a hallásproblémája miatt kap fokozott figyelmet, a többiek a látás és színlátás problémája miatt, többnyire szemüveget, kontaktlencsét is viselnek. Nyomon kell követnünk az ő állapotváltozásukat is. Szemüvegük éles látást biztosít-e a számukra, hordják-e, járnak-e rendszeresen szakorvosi ellenőrzésekre? Ebben a tanévben 951 szemüveges tanulót tartottunk számon. A színtévesztők kiszűrése, nyomon követése a továbbtanulásnál lesz nagyon fontos, mert bizonyos szakmáknál kizáró ok lehet. Az egészségtudatosság erről is szól. Ezt kell a gyermekekkel megértetnünk, ami nem egyszerű feladat.

Daganatos betegség miatt fokozott figyelemmel kísértünk 11 tanulót.

Egészségügyi ok miatt összesen 2538 tanulót 3606 diagnózissal gondoztunk a 2024/2025-es tanév során. Vannak, akiket több betegség miatt is.

A jelzőrendszer tagjaként fontos szerepünk van a szociálisan vagy más okból veszélyeztetett gyermek problémájának észrevételében és szükség esetén az intézkedés is a védőnő feladata.

A 2024/25-es tanévben 10 alkalommal élt jelzési kötelezettségével a védőnő írásban az iskola igazgatója és ifjúságvédelmi felelőse felé. Itt a folyamat nem ér véget, hiszen a gyermekjóléti szolgálat munkatársával, az iskolával és egyéb segítő szakemberekkel

kell a továbbiakban arra törekednünk, hogy a gyermek veszélyeztetettségét csökkentsük.

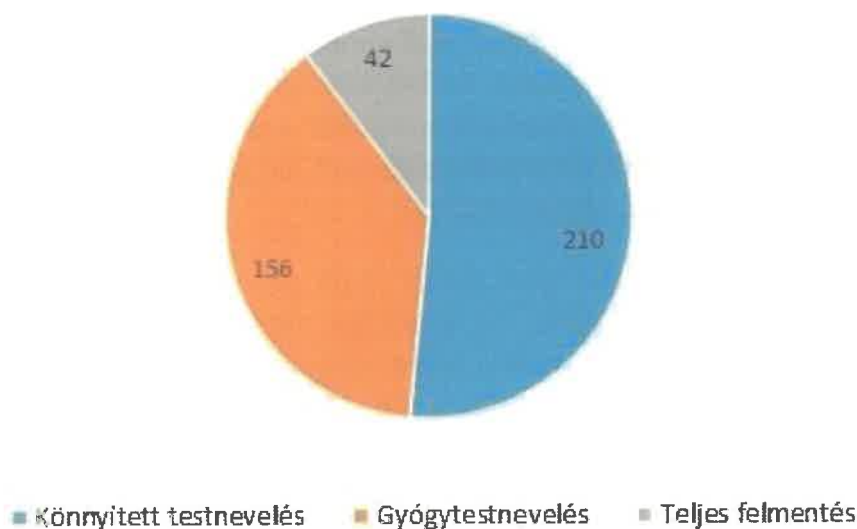
A védőnői gondozás, melyre akár egészségügyi, akár szociális ok miatt kerül sor, nagyon fontos eleme a mindennapi munkánknak. Ehhez elengedhetetlen a jó kapcsolat a szülőkkel, a gyermekekkel, a nevelőtestülettel, az orvosokkal és a szociális segítséget nyújtó szakemberekkel egyaránt. Jobb hatásfokkal lehet dolgozni, ha van személyes kapcsolat, mely ápolására minden fél törekszik a problémamentes időkben is.

Testnevelés alól felmentettek

Fontos feladata a tanévkezdésnek feltérképezni a tanulók testnevelési alkalmasságát a szakorvosi javaslat alapján és az állapotuknak megfelelő mozgásformába sorolni őket.

Kategóriák	2024/2025	2023/2024	2022/2023	2021/2022
I. Kategória - könnyített testnevelés	210 fő	154 fő	108 fő	130 fő
II. Kategória - gyógytestnevelés	156 fő	170 fő	163 fő	110 fő
III. Kategória - teljes felmentés	42 fő	29 fő	37 fő	34 fő

Testnevelési csoportbesorolás megoszlása

Gyógytestnevelésre, gyógyúszásra járhatnak a problémával küzdő gyerekek. Torna termi keretek közt egyre több a mozgásszervi és az obesitas miatt oda járó tanuló, akik a hasonló problémával küzdő, hasonló korú társa között felszabadultabban mozog, sajátít el olyan feladatokat, gyakorlatokat, amit otthon is végezve gyorsabb javulást biztosít az állapotában. Az úszás megmozgatja a test összes izmát, emellett fejleszti az állóképességet és növeli a mozgékonytárgyat. Az úszásnál figyelni kell a légzésre, ez az egyetlen sport, amely légzésszabályozásra kényszerít, ezáltal a légző szervrendszer is fejlődik. Ezen túl még az úszás során nyúlnak az izmok, a gerincnek stabilitást biztosít. Minden szervrendszerre pozitív hatást gyakorol, viszont a sportsérülések valószínűsége elenyésző.

A gyógytestnevelőkkel a viszonyunk évek óta nagyon jó. Szívesen segítenek bármely kérdésben nekünk is és a szülőknek, gyermekeknek is. A köztünk lévő kommunikáció a testnevelési csoportbesorolás változásai miatt egész évben folyamatos.

Egyéni védőnői tanácsadások, baleseti ellátás, ambuláns ellátás

Munkánk nagyon fontos és szép része az egyéni védőnői tanácsadás. Az iskolában nagyon sok lehetőség adódik, hogy a gyermekek megismerésével problémáikról, gondjaikról, betegségeikről tudomást szerezzünk. Az osztályvizsgálatok során az anamnézis felvételekor mindig rákérdezzük az elmúlt időszak történéseire, még akkor is, ha már jól ismerjük a tanulót. Ha a kapcsolat védőnő és diák között bizalmas, nyílt tud lenni, akkor a gyermek beavat minket akár olyan problémájába is, amibe más nem. A fiatalok tudják, hogy a mi ajtónk mindig nyitva áll előttük és bármilyen problémáról legyen is szó, hozzánk bátran fordulhatnak.

A baleseti – és ambuláns ellátásban a 2024/2025-es tanévben 2254 fő részesült. Mentőhívásra 18 esetben volt szükség.

Baleseti ellátás alatt többnyire kisebb sérülések, horzsolások, sebek fertőtlenítését, kötését értjük. Azonban adódnak komolyabb esetek is, ahol a védőnő szaktudásán és talpraesettségén sok múlik. Nyugalma és higgadtsága fontos azokban az esetekben, mikor mentőt kell hívni vagy szükséges a tanulót szakorvoshoz küldeni. Ilyenkor a szülőt azonnal értesítjük és kérjük a beleegyezését, segítségét, hogy a gyermek minél előbb a megfelelő ellátásban részesülhessen.

Ambuláns ellátásra valamilyen akut tünet miatt jönnek a tanulók a védőnőhöz. Leggyakrabban fejfájás, hasi fájdalmak, szédülés, rossz közérzet, hányás, hasmenés fordul elő. Sok esetben az alapos kikérdezés során kiderül, hogy a gyerek nem eszik reggelit, nem fogyaszt elegendő folyadékot, s ez bizony testi tünetekhez vezet. Nagyon fontos, hogy ilyenkor újból felhívjuk a figyelmét erre és a megfelelő életmóddal igyekezzünk megoldani a visszatérő problémát. Ennek a rossz szokásnak, „lustaságnak”, „szülői hanyagságnak” a megváltoztatása nem könnyű.

Fertőző betegség gyanúja esetén fontos, hogy a gyermek mielőbb orvosi ellátásban részesüljön és mindent meg kell tenni a fertőzés továbbvitelének megakadályozására.

A védőnői fogadóórák alatt és egyéb időpontokban is szívesen keresik fel a tanulók és szüleik is a védőnőt. Ez az idő ad lehetőséget a leletekkel kapcsolatos konzultációra, tanácsadásra, a terápiás vagy preventív teendők átbeszélésére, lelki bajok felfedezésére és megoldására, továbbtanulással kapcsolatos kérdések tisztázására, egyebekre.

Fogászati szűrés

Évente egy alkalommal minden tanuló fogászati szűrése megtörténik az iskolafogászatán. Elváltozás esetén vagy további kezelés szükségességekor a gyermeket a szüleivel rendelik már vissza.

A szűrések, vizsgálatok során is felhívjuk a tanulók figyelmét a fogászati kezelés szükségességére caries és szabálytalan fogazat esetén.

A fogszabályzót viselő tanulókra külön figyelmet fordítunk. Fontos a lelki támogatás, megerősítés, figyelmük felhívása a fokozott szájhigiénéjára.

Egészségnevelő előadásokkal is igyekszünk a gyermekek figyelmét a megfelelő száj higiénére, annak szükségességére felhívni és gyakorlatban bemutatni a megfelelő fogmosási technikát.

Közegészségügyi tevékenységek

1. Étkezés, étkeztetés ellenőrzése, konzultáció a konyha vezetőjével, javaslat az egészségesebb étrend kialakítására.
2. Személyi higiénia ellenőrzése.
3. Munkavédelmi szemlén való részvétel.

A tisztasági vizsgálatokat minden tanév szeptember, január és április hónapjaiban kell végezni az általános iskola minden tanulójánál. Ezen túl pozitív vagy jelzés esetén igény szerint is vizsgálunk még. A szülőket minden esetben írásban, lezárt borítékban tájékoztatjuk a problémáról. A tanulók visszaellenőrzése az előírásoknak megfelelően, folyamatosan történik.

Minden első osztályos tanuló, illetve szülő a tanév elején megkapja az Országos Epidemiológiai Központ „*A fejtetű és a fejtetvesség elleni védekezés gyermekközösségekben*” című 4 oldalas tájékoztatóját, melynek végén a perforált részen aláírásával jelezi, hogy a tájékoztatást megkapta, feladatait tudomásul vette.

Sok munkát, időt követelnek a tisztasági vizsgálatok a mindennapi teendőink közül.

Az általános iskolákban a 2024/2025-es tanévben beíratott 6172 tanulónál a tanév során 18516 tisztasági vizsgálatot végeztek az iskolavédőnők! 53 gyermeket

szűrtünk ki, az ismétlődő esetek száma 5 volt. A tanév során nem kellett intézkedni ezen ügyekben.

(Az intézkedéseket a járványügy, illetve szükség esetén a gyermekjóléti szolgálat felé tesszük meg.)

Egészségnevelés, egészségfejlesztés

Az egészségnevelés, a primer prevenció és a védőnő fogalma összefonódik. Nagyon fontos szelete ez a munkánknak, szívesen vállalunk részt a tanulók egészségmagatartásának, egészségtudatos életmódjának kialakításában, fejlesztésében.

Az iskolák igényei szerint alakítjuk ki az egészségnevelési ütemtervünket. Vannak kötelezően megvalósítandó feladatok és persze ezek mellett sok-sok aktuális, vagy éppen az adott közösséget jobban érdeklő témák.

Alsó tagozatban kiemelten fontos témák a helyes fogápolás, napirend, mindennapi tisztálkodás, balesetek megelőzése.

A serdülőkorról, annak változásairól már 4. osztálytól folyamatosan az életkornak megfelelően kell beszélgetnünk. Az egészséges táplálkozás megtárgyalása az 5. évfolyamon kötelező, de soha nem lehet eleget beszélni róla.

A 6. osztálytól kezdődnek a szenvedélyek megelőzését célzó órák, különös tekintettel a dohányzásra, alkoholfogyasztásra, droghasználatra és újabban az energitalokra is. A nemiséggel, szexualitással kapcsolatban a 7. és a 8. évfolyamos tanulókkal szoktunk beszélgetni.

Törekszünk a közös munkára, az EFI, iskolarendőr, KEF bevonására a prevenciónál.

Érintett témák még:

- biztonság, balesetek megelőzése, elsősegélynyújtás
- családi életre nevelés
- szűrővizsgálatok, oltások
- környezetvédelem
- allergiák
- kullancsok
- testmozgás fontossága

Az egészségnevelési programok megvalósulnak:

- tanórai keretek között
- tanórák után, klubok, szakkörök formájában
- szervezett egészségnapokon szülők bevonásával
- öko-napon, sport napon, családi délután keretében
- gyakoriak a vetélkedők, melyek feladatait az egészség témaköreiben állítjuk össze a gyermekek életkorának megfelelően

A 2024/2025-es tanévben az egészségfejlesztő órákon a kolléganők összesen 5684 gyerekkel dolgoztak együtt.

Mindig igyekszünk megújulni, az adott témát több oldalról láttatni a gyerekeknek. Sokféle szemléltető eszköz áll a rendelkezésünkre (Beni maci és a belső szervei, Dohányzó Zsuzsi, Dohányzó száj, fogsor fogkefével, részeg szemüveg), emellett igyekszünk a korral is lépést tartani, így powerpoint bemutatókat készítünk, plakátokat tervezünk, új videókat vetítünk. Próbálunk nemcsak a gyermekek, fiatalok elméjére, hanem lelkére is hatni. Több fronton talán több eredményt tudunk elérni.

Csecsemőgondozási szakkör és elsősegélynyújtó szakkörök szervezése, felkért témakörök támogatása is a feladatunk része, ahol a gyerekek szakkör keretében vesznek részt a programokon.

A tanévben a BM kérésére az 5. osztályokban kellett a káros szenvedélyekről egy interaktív foglalkozást vezetnünk és a megadott pontok szerint visszajelzést küldnünk.

Speciális feladataink

- Tanfolyamok, klubok, szakkörök (elsősegélynyújtás, csecsemőgondozás, tini-klub, versenyekre felkészítés)
- Iskolai büfé egészségesebbé tétele, folyamatos kapcsolat, javaslattevés
- Egészségügyi felügyelet rendezvényeken
- Oktató védőnői feladatok
- Iskolai honlap szerkesztésében való aktív részvétel, iskolai dekorálás
- Pályázatírás
- Szombathelyiek Egészségéért Egyesület munkájában aktív részvétel
- Napközis nyári tábor egészségügyi felügyelete, illetve a nyári tábor ideje alatt egészségfejlesztő órák tartása a táborozó gyerekeknek
- Helyettesítés
- Csapatépítő programok
- Szombathelyi Egészségfejlesztési Iroda programjainak népszerűsítése, aktív részvétel
- Öko rendezvények

Kapcsolattartás intézményekkel, szakmai képviselőkkel, civil szervezetekkel, médiával

1. Iskolavezetés, tantestület
2. Szülők, szülői munkaközösség
3. Nevelési Tanácsadó
4. Pálos Károly Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat
5. RÉV Ambulancia
6. Vas megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve
7. Kórház - szakrendelések
8. Rendőrkapitányság
9. Vöröskereszt

10. Civil szervezetek
11. Városi Televízió
12. Savaria Fórum
13. Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata
14. PTE EFK – Védőnőoktatás
15. Markusovszky Lajos Egyetemi Oktatókórház
16. Szombathelyi Egészségfejlesztési Iroda

Összegzés

A 2024/2025-es tanévet is még az országhatárunk mellett folyó háború árnyékában kezdtük el. A város általános iskoláiban az előző tanévekhez képest kevesebb számmal iratkoztak be Ukrajnából menekült tanulók, akik még így is számtalan plusz feladatot hoztak az iskolát ellátó védőnők munkanapjaiba, oltások, oltási könyvek ellenőrzése, pedig sok esetben ezek nélkül hagyták hátra az otthonukat. Ha nem tudták igazolni az eddig megkapott védőoltásaikat, akkor a tartózkodási címük alapján kijelölt háziorvoshoz küldés, vele egyeztetés az egyéni oltási rendről. Akinek volt oltási könyve, azt a járási vezető védőnő felé ellenőrzésre megküldeni, ha hiányos volt az oltási sora azt háziorvos felé jelezni.

A munkánk szervezése továbbra is több rugalmasságot, azonnali alkalmazkodást igényelt a váratlan helyzetekhez.

A lehetőségeinkhez mérten végeztük a munkát ebben a tanévben is. A szakorvoshoz utalt gyermekekről visszajelzést kevesebbet, sajnos késve kaptunk, mert még mindig nehezen lehetett a szakrendeléseket elérni, hosszabb előjegyzési idővel dolgoztak. Ez sajnos nem javul az évek alatt.

Ami segíti a munkánkat, hogy mind az iskolai mind a társszakmák dolgozóival is jó a munkakapcsolatunk, így minden munka sokkal gördülékenyebben megy.

Beszámoló a középfokú iskolákat ellátó iskolavédőnői munkáról a 2024/2025-ös tanévben

A védőnők munkájukat az iskola - egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet, 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet - szűrővizsgálatok, 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet - járványügy, 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet – módosítások és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján végzik.

A tanév során az iskolai munkát 14 főállású iskolavédőnő és 1 középiskola esetében a Vas Vármegyei Markusovszky Egyetemi Oktatókórház alkalmazásában álló vegyes körzetben dolgozó védőnő látják el.

Az intézmények száma: 19

Állami iskola: 13

Egyházi iskola: 3

Alapítványi iskola: 2

Gyakorló Általános iskola és Gimnázium: 1

Iskola típusaink:

Gimnázium: 7

Beíratottak száma: 2812 fő

Szakközépiskola: 11

Beíratottak száma: 3594 fő

Szakközépiskola: 5

Beíratottak száma: 713 fő

Szakközépiskola és szakképző intézményeinkben 14 évtől 22 éves korig, illetve felnőttképzés is folyik, valamint a nyolcosztályos gimnáziumokban már a 11. életévtől gondozzuk a gyermekeket. Korosztályilag ide tartozik az a 50 tanuló is akik az Aranyhíd Egységes gyógypedagógia, Konduktív Pedagógiai Módszertani Intézmény Készségfejlesztő osztály tanulói, de a fentebb lévő iskolatípusokba nem besorolhatóak, oda nem számoltam be őket, de az ellátásuk ugyanúgy történik a tanév folyamán.

Ez a széles korra vonatkozó sáv meghatározza feladataink sokrétűségét, úgymint

- egyeztetett munkaterv az iskolákkal
- Stefánia védőnői program napra kész vezetése
- testnevelési csoportbesorolás előkészítése, vizsgálatok szervezése, lebonyolítása
- gondozási nyilvántartás vezetése, vizsgálatok szervezése, lebonyolítása
- szakmai alkalmassági vizsgálatok szervezése, lebonyolítása, adminisztrációja, jelentése
- szükség szerint tisztasági vizsgálatok lebonyolítása, jelentése
- megbetegedési veszély elhárítása céljából végzett oltások szervezése, lebonyolítása, nyilvántartása, jelentése
- étkeztetés ellenőrzése (büfé és menza)
- munkavédelmi szemle
- gyakorlati helyszín látogatása
- osztályvizsgálatok szervezése, lebonyolítása, adminisztrációja
- szűrővizsgálatok elvégzése (súly, magasság, vérnyomás, látás, hallás, színlátás, mozgásszervi, golyva, mentális állapot)
- beiskolázás előtti alkalmassági vizsgálat
- egészségfejlesztés (szakkörök, órák, tanácsadás, kiscsoportos beszélgetések, rendezvények szervezése, aktív részvétel az iskola életében)
- jelentések készítése: Vas megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve, vezető védőnőnek, iskoláknak, munkáltatónak
- ambuláns ellátás, elsősegélynyújtás
- mentális gondozás

Beíratott tanulók összes száma: 7118 fő

Vizsgálatra kötelezettek: **3284 fő**

Megvizsgált: **5383 fő**

Kiszűrt elváltozások száma: **1850**

Szakrendelésre küldve: **1804 fő**

Pályaalkalmassági vizsgálaton részt vett: **1022 fő**

A számokból jól látszik, hogy a törvény által előírt, kötelezően megvizsgálandó gyermekek számához képest lényegesen több a megvizsgált tanulók száma. A védőnők fontosnak tartják, hogy ne csak kétévente, hanem minden tanévben találkozzanak a fiatalokkal, így jobban követhető testi-lelki állapotváltozásuk. Ezáltal közvetlenebbé válik a kamaszokkal a kapcsolat és szívesebben jönnek a védőnőhöz örömmel és a bánatukkal egyaránt.

Ambuláns ellátás: **1838 fő**

Mentő hívás: **10 alkalommal**

Az ambuláns megjelentek száma és a mentőhívások gyakorisága jelzi, milyen fontos a védőnő aktív jelenléte az iskolában, ahol talpraesettségével, szakmai tudásának birtokában azonnali döntést tud hozni az esetleges gyors beavatkozás szükségéről.

A nyolcosztályos gimnáziumokban az általános iskolás korú tanulók kötelező kampányoltásokban részesülnek. Szeptember hónapban a 6. osztályos tanulók diftéria-szamárköhhögés-tetanusz elleni védőoltását **Boostrix** oltóanyaggal, majd október hónapban a kanyaró- rubeola-mumpsz oltást **MMRVAXPRO** oltóanyaggal végeztük.

A 7. osztályos tanulók 2024 szeptember és október hónapban esedékes **HBVAXPRO**, B-típusú májgyulladás elleni védőoltása zajlott le, akik az oltás III. részletét 2025. március hónapban kapták meg.

Továbbra is kérhető önkéntes alapon, lányok és már fiúk részére is a **HPV** elleni védőoltás a 7. osztályosok körében. Ez az oltás is 2 részletből áll, 2024 októberében, marad 6 hónap múlva, 2025 áprilisában zajlottak az oltások.

A 2024/2025-es tanévben 490 kötelező oltást és 149 HPV elleni védőoltást kaptak a gimnáziumi tanulók.

A védőnő feladatai a védőoltások kapcsán:

- szülők tájékoztatása, értesítése az oltásról
- oltási kiskönyvek összegyűjtése, átnézése
- oltóanyag rendelés, szállítás
- adminisztratív feladatok (védőoltási kimutató, kiskönyv, jelentés, Stefánia rendszer)
- oltások felszívása, előkészület a beadásra
- oltás lebonyolítása
- oltás utáni ellátás, felügyelet

A beíratott tanulók közül gondozásba részesül:

Egészségügyi ok miatt: **3718 fő**

Iskolatípus	Egészségi ok
Gimnázium	1255 fő
Szakgimnázium	2036 fő
Szakközépiskola	427 fő

Az előző évhez viszonyítva szakközépiskolában növekedett, gimnáziumokban és szakgimnáziumokban csökkent az egészségügyi ok miatt gondozottak száma. A beíratottak közel 50%-a küzd valamilyen egészségügyi problémával.

Veszélyeztetettség megoszlása a beíratottak függvényében

Testnevelési csoportbesorolás

445 tanulót kellett különböző testnevelési csoportokba sorolni.

I. könnyített testnevelés: 257 fő

II. gyógytestnevelés: 114 fő

II/A kategória: 79 fő

II/B kategória: 35 fő

II/C kategória: 0 fő

III. teljes felmentett: 102 fő

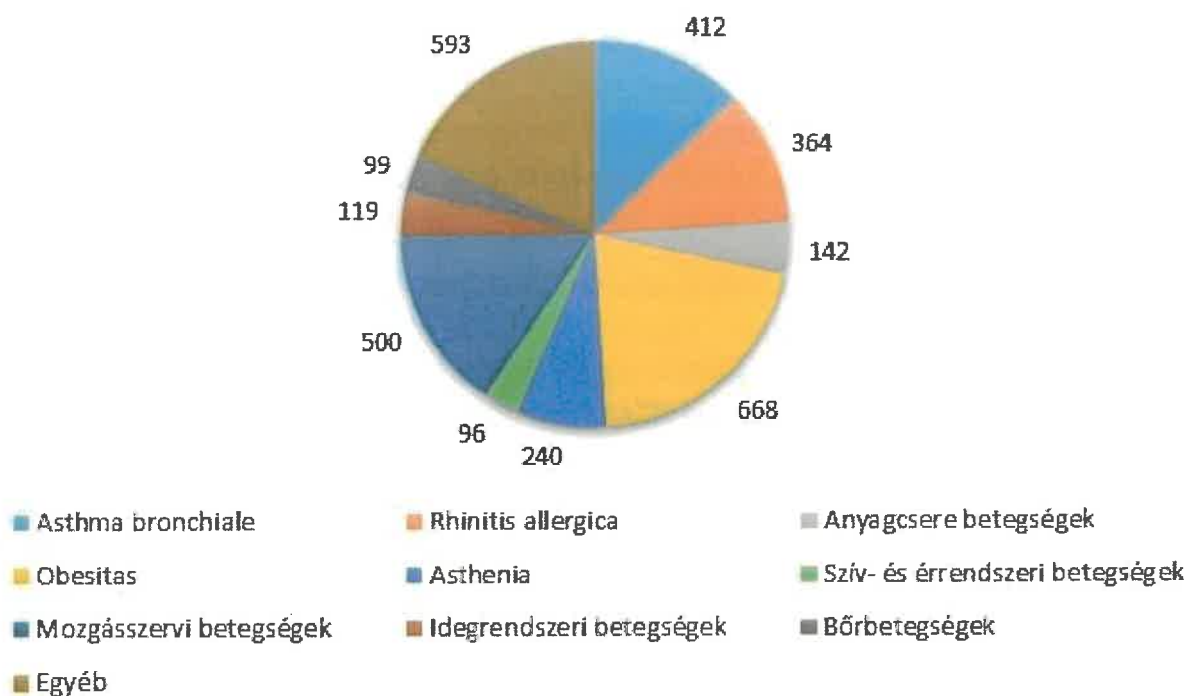
A tavalyi tanévhez viszonyítva (464 fő) alig kevesebb tanulót kellett valamilyen betegség miatt a normáltól eltérő testnevelési csoportba sorolni. Nőtt a gyógytestnevelőhöz járó tanulók száma (88 fő), ami nem meglepő, mert a mozgásszervi eltéréssel gondozottak száma igaz csökkenést mutatott, de még így is sokakat érint, addig az obesitas miatt gondozottak száma sajnálatosan jelentősen emelkedett. Itt figyelniünk kell folyamatosan arra, hogy a leletek visszahozásánál, a diagnózisok ismeretében még jobban hangsúlyozzuk a lehetőségét a tanítási időben térítésmentesen igénybe vehető gyógytestnevelő felkeresését.

A teljesen felmentettek száma jelentősen csökkent (149 fő), előfordulhat, hogy többen mentek el gyógytestnevelésre, úszásra, így a mozgás nem maradt ki a mindennapjaikból. A teljes felmentettek között daganatos betegséggel küzdő, fejlődési rendellenességgel született, idegrendszeri károsodott, súlyos mozgásszervi beteg van. De mellettük sok az átmenetileg (pl. műtét miatti) teljesen felmentett.

Az egészségügyi ok miatt gondozottak megoszlása betegségcsoportok szerint

Gondozási csoport	2024/2025 tanév	2023/2024 tanév	2022/2023 tanév
Asthma bronchiale	412 fő	388 fő	329 fő
Rhinitis allergica	364 fő	373 fő	297 fő
Anyagcsere betegségek	142 fő	142 fő	150 fő
Obesitas	668 fő	562 fő	583 fő
Asthenia	240 fő	223 fő	206 fő
Szív- és érrendszeri betegségek	96 fő	101 fő	99 fő
Mozgásszervi betegségek	500 fő	567 fő	609 fő
Neurológiai betegségek	119 fő	112 fő	119 fő
Bőrbetegségek	99 fő	98 fő	82 fő
Egyéb	593 fő	422 fő	268 fő

Gondozási csoportok megoszlása

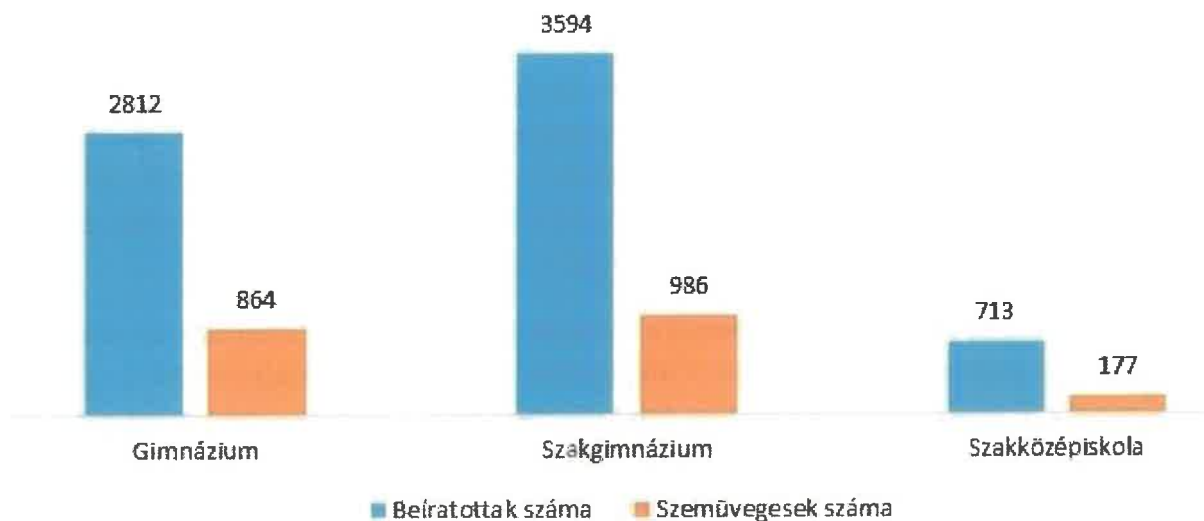

Vég nélküli harcot vívunk a civilizációs ártalmak okozta (mozgásszegény életmód, helytelen táplálkozás, rossz étkezési szokások) fiatalkori elhízással szemben. A táblázatból is látszik, hogy évek óta magas az arányuk, de a vizsgált tanévben kiugróan magasra emelkedett. Az elmúlt tanévek során folyamatos emelkedést mutat az Asténiás, alutápláltak száma is. Ennek lehet az oka, hogy az iskolában biztosított, sok esetben ingyenes étkezés nem igénylése, divat, vagy az étkezést tartja úgy, hogy kontrolálhatja a körülötte zajló események közül, abban neki van döntési joga. A személyes találkozások során mindig kitérünk az életmódi tanácsokra, helyes életvitelre, hangsúlyozzuk a mozgás fontosságát, de mindez mit sem ér, ha a család szokásai nem változnak meg.

Az előző tanévben a statisztikai adatok szűrése közben feltűnt az endokrinológiai gondozottak magas száma, a vizsgált tanévben 172 fő, múlt tanévben 241 fő, ami eddig nem volt évente követve, most néhány évig kigyűjtöm összehasonlítás céljából. Sok esetben nem ismert, vagy kezeletlen endokrinológiai elváltozás is állhat a súlyproblémák mögött.

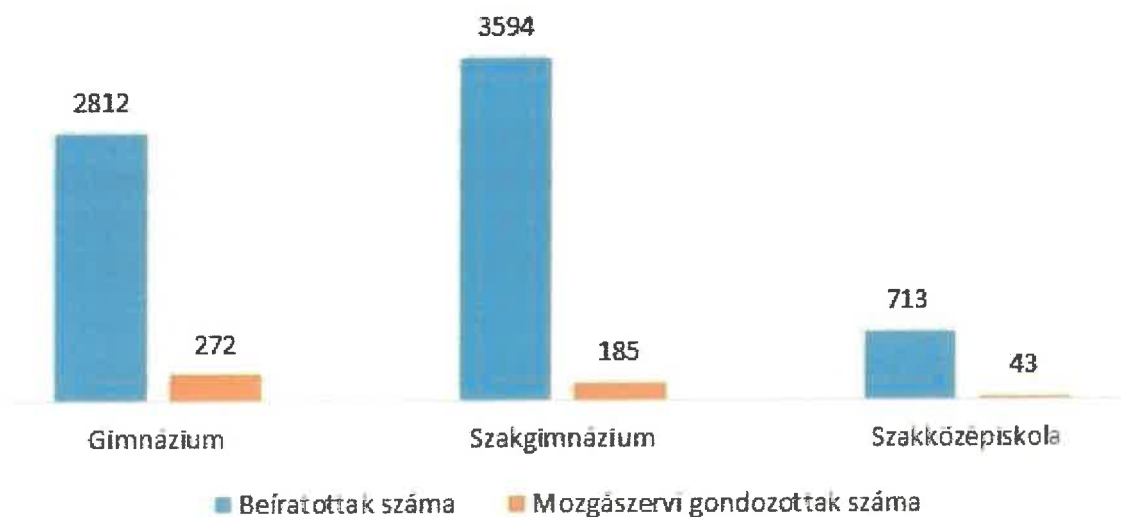
Továbbra is sok diák hord szemüveget. Ebben tanévben 2027, múlt tanévben 2377 tanuló viselt szemüveget, vagy használt kontaktlencsét. Tavalyi évhez viszonyítva csökkenést mutat a számuk.

Szemüvegesek aránya iskolatípusonként

Összehasonlítva a mozgásszervi gondozottak megoszlását a 3 iskolatípus szerint, láthatjuk, hogy szignifikánsan kevesebb a mozgásszervi gondozott a szakközépiskolások között. Ennek ellenére ez az alacsony szám is megnehezíti a szakmai alkalmasság elbírálását, hiszen vannak olyan szakmák, melyeknél a gerinc, a statikai rendszer elváltozásai kizáró okként szerepelnek.

A mozgásszervi gondozottak megoszlása iskolatípusok szerint

Érzékszervi gondozottak azok is, akik halláscsökkenéssel élnek együtt, az idei évtől elkezdtem számszerűen kigyűjteni a rájuk vonatkozó adatokat, 49 fő a vizsgált tanévben.

A hallásvizsgálaton kiszűrt tanulók mögött régebbi fülészeti esemény, ritkán aktuális megfázás áll, illetve a nagy hangerőn fülhallgatóval hallgatott zene is okozhat hallásromlást. Ma már szinte elképzelhetetlen a fiataloknak ezen eszközök nélkül az utcán, buszon, vonaton közlekedni. Erről is kell beszélnünk akár személyes találkozás, pl. szűrővizsgálat során, akár egészségnevelés kapcsán.

Középiskolákban jelzés esetén, illetve a nyolcosztályos gimnáziumokban az általános iskolás korú gyermekeknél évente 3 alkalommal történik tisztasági vizsgálat. Az idei tanévben volt pozitív eset. Sajnos az ápolatlanság még a mai világban is mindennapi probléma. A szűrések során gyakran szembesülünk ezen problémával. Egészségnevelési órák során minden témába beleszőjük a személyi higiéné fontosságát.

Fogászati szűrés

Rendszeres, évenkénti vizsgálatot végeznek a szakorvosok, illetve az osztály vizsgálatok kapcsán az iskolaorvos is figyelmezteti a diákot a száj higiéné fontosságára, az elváltozások kezeltetésére, fogszabályzás szükségességére.

Sajnos a problémákat a diákok nagy része csak akkor veszi komolyan, ha már fájdalommal járnak és a szűréseket nem tartják fontosnak. Könnyebb a megelőzésre szolgáló szűréseket népszerűsíteni ott, ahol a szülők egészségtudatosan, felelősséggel alakítják a család életét.

Egészségnevelés

A védőnői prevenciós munka a szűrések mellett a felvilágosító előadásokon, interaktív órákon, tanácsadásokon teljesebben ki. Az idei tanévben 5230 diákot szólítottak meg a védőnők.

A védőnő egészségnevelési munkája során kötelező és ajánlott témákat dolgoz ki és prezentál. **Kötelező téma a 11. évfolyamon az emlő- és a here önvizsgálata.** Több jelzést és köszönetet kaptunk a szülőktől és a tanulóktól, pedagógusoktól, hogy foglalkozunk a rákszűréssel, s ezzel életet mentünk. Ez ad erőt nekünk a további munkánkhoz.

A további témák kidolgozása a védőnő ajánlása, illetve az iskola igénye szerint történik. Egészségfejlesztő munkánk szervesen kapcsolódik az iskolák egészségnevelési programjához. Beszélünk az egészséges táplálkozásról, személyi higiénéről, pubertáskori változásokról, szexualitásról, párválasztásról, fogamzásgátlásról, abortuszról, szexuális úton terjedő betegségekről (kiemelten az AIDS-ről), a normálistól eltérő szexuális magatartásformákról, lelki egészségről,

agresszióról, stresszhelyzetek kezeléséről, egészségkárosító magatartásformákról (dohányzás, alkoholfogyasztás, energiatalkok, drog). A munkákat nagyban segíti az EFI-vel való szoros együttműködés, a tőlük kapott szakmai segítség, közös programok szervezése, de szabadulószober rendőrséggel karöltve, teázók, KEF programok közös szervezésben is az egészségnevelés részét képezte a tanévben.

A tanórákon kívül nagyon fontos számunkra a diákokkal való négy szemközt beszélgetés. Sokan azért keresik fel a védőnőt, hogy meghallgatást nyerjenek, így szabadulva lelki terheiktől. A váratlan helyzetek, átélt bántalmazások, a szülők lelki válsága egyre mélyebben érinti, vagy inkább sújtja a gyerekeket. Magukra maradnak egy-egy tragédia feldolgozása során. Nincs idő a beszélgetésekre, a szülői odafigyelésre, így a számukra a mentőövet gyakran a védőnő jelenti. Ez számunkra öröm és teher is. Hisszük, hogy a prevenció segítségével elérhető a testi-és lelki egészség, harmónia önmagunkkal. Ez vezérel bennünk, amikor egyéb feladatokat vállalunk.

Szakkörök szervezése, tartása elsősegélynyújtás és csecsemőgondozás témakörben.

Speciális feladataink

Valamennyi program védőnői szervezésben illetve közreműködéssel valósult meg:

- **Iskolai diáknapi, iskolai kampányok** – előadások az egészség „helyszínén”, kollégiumi egészségnevelés, ételkóstoltatás, sminkbemutató, „tavaszi tüdőtakarítás”- dohányosok
- **Tanfolyamok szervezése** – felkészítés csecsemőgondozási versenyre, elsősegély-nyújtási vetélkedőre
- **Egészségügyi felügyelet biztosítása** iskolai rendezvény alatt.
- **Kapcsolattartás a Pálos Károly segítő szolgálattal**
- **Napközis nyári tábor egészségügyi felügyelete**
- **Séta az emlérák ellen**

Kapcsolattartás

- Iskolavezetés, tantestület
- Szülők, szülői munkaközösség
- Szombathelyi Egészségfejlesztési Iroda
- Nevelési Tanácsadó
- Pálos Károly Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- RÉV Ambulancia
- Vas megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve
- Kórház - szakrendelések
- Rendőrkapitányság Bűnmegelőzési osztálya
- Markusovszky Lajos Egyetemi Oktatókórház
- Vöröskereszt

- Civil szervezetek
- Városi Televízió
- Savaria Fórum
- Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata
- PTE EFK - Védőnőoktatás
- KEF

Egyéb feladatok

- Oktató védőnői feladatok: IV. éves védőnő hallgatóknak
- Védőnői szakma bemutatása továbbtanulóknak
- Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) Ifjúsági védőnők képviselője
- Koordinátori munka
- Működtetjük a Szombathelyiek Egészségéért Egyesületet
- Iskolai Egészségnapok

Közösségi programok

- Kirándulás Badacsonyra
- Emlőrák elleni küzdelem világnapja alkalmából tartott figyelemfelhívó rendezvény
- Szombathelyiek Egészségéért Egyesület ülése
- 2025 december Védőnői karácsony

Terveink a 2025/2026-os tanévre

- Az egészséghez, prevencióhoz kapcsolódó világnapok beépítése az egészségnevelésbe
- Az „Egészség napok” rendezvénysorozatának szervezése, lebonyolítása
- Egészségfejlesztési Iroda programjainak népszerűsítésében, kivitelezésében való részvétel
- Továbbképzések, önképzések, csapatépítés
- Hagyományteremtő céllal létrehozott rendezvényeink folytatása

Beszámoló a Szombathely és Járása Egészségfejlesztési Iroda és részeként a civil szervezetek koordinációja feladatkörben elvégzett 2025. évi munkáról

Előzmény: A 2018. április 2-án sikeres pályázójaként az „Alapellátás és népegészségügy rendszerének átfogó fejlesztés-helyi kapacitás fejlesztése” című felhívásnak a Szombathelyi Egészségügyi és Kulturális GESZ létrehozta a Szombathely és Járása Egészségfejlesztési Irodát. Az Iroda szakmai állománya kialakult, tárgyi feltételeik adottak a munkavégzéshez. Az Iroda 2018.április 2.-2020.szeptember 30. közötti időszakban pályázati forrásból működött. 2021. szeptemberében helyszíni ellenőrzés keretein belül a projekt megvalósítás az Európa Unió pályázati feltételek maradéktalan teljesítésével lezárásra került. Alapfeladatok megvalósítása jelenleg: a Belügyminisztérium/ Országos Kórházi Főigazgatóság által kiadott, adott évre vonatkozóan „Egészségfejlesztési Irodák kötelezően megvalósítandó feladatai” című iránymutatása alapján történik, valamint támogatási szerződésben rögzített kötelezettségvállalások szerint működik a Szombathelyi Egészségügyi és Kulturális GESZ szervezeti egységeként.

A közösségi célú funkciót ellátó Egészségfejlesztési Iroda Szombathelyen a Nádasdy F. u. 4. szám alatt teljeskörűen felújított, akadálymentesített épületben működik. Az irodavezető személye mellett, egészségfejlesztő, továbbá két pszichológus felel a szakmai munka megvalósításáért. 2025. évben öt fő látta el az EFI szakmai alap feladatait, három fő heti 40 órás munkarendben, két fő heti 20-20 órás munkarendben, háromhavi időkeretes munkabeosztásban.

Szakmai feladatok a Belügyminisztérium/ Országos Kórházi Főigazgatóság által kiadott adott évre vonatkozó „Egészségfejlesztési Irodák kötelezően megvalósítandó feladatai” című iránymutatása alapján az alábbiak szerint valósult meg:

1. Közösségi Egészségfejlesztési szolgáltatások

1.1-Gyermeket tervező, illetve gyermekes családokra irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek, illetve szülői készségek fejlesztésére irányuló tevékenységek:

-Szülői szerepre felkészítő tanfolyamok:

Program célja: a várandósság időszakában szakember segítségével felkészülés a szülői szerepre. A tematika a fizikális változásokat, szülés előtti teendőket, lelki folyamatokat járja körül.

Szombathely és Járása területén elő gyermeket váró családok számára hirdetett program. A célcsoport elérése védőnőkön keresztül történt, valamint a közösségi oldalon, holnapon végzett hirdetés által. A program résztvevői 20-45 éves korosztályba tartozók, aktív korú lakosság.

Tematikus tanfolyam, melynek alkalmai külön- külön témát járnak körül. Az alkalmak első részében elméleti tudás átadása történt, a program második felében interaktív módon a kérdések megválaszolása, illetve gyakorlati bemutatás történik.

Tematika:

EFI munkatárs által vezetett foglalkozás alkalmak:

1. alkalom: Várandósság – Magzat méhen belüli fejlődése;
2. alkalom: Szülés - Születés;
3. alkalom: Gyermekágy – Anyatejes táplálás;
4. alkalom: Baba gondozása (gyakorlati foglalkozás);

EFI pszichológusával a szülői szerep lelki változásait, kihívásait járta körül a kurzus

5. alkalom: A szülés lelki oldala;
6. alkalom: Gyermekágy - Családi rendszer dinamikája a szülést követően.

2025-ben alkalommal (3x 6 alkalmas kurzus keretében) összesen 18 alkalommal – **41 fő** részvevővel/ **170 db megjelenéssel** valósult meg

-Gyermekkor elsősegélye tanfolyamok

Készség szintű tudás átadás családok, leendő szülők, szülők, nagyszülők számára a gyermekkorban fellelhető egészségügyi vészhelyzetek kezelése kapcsán.

A tanfolyam kivitelezése tömbösített formában történt. Feldolgozott témák:

1. Gyermek újraélesztés
2. Légúti idegentestek
3. Krupp
4. Allergiás reakció
5. Sérülések, sebellátás
6. Görcsállapotok
7. Láz – Hányás – Hasmenés
8. Fogsérülések
9. Mérgezések általános ellátása

Három tömbösített tanfolyam valósult meg – **81 fő** részvételével

-Kismamatorna kurzusok gyógytornász vezetésével

Várandós édesanyák fizikai aktivitásának növelése a cél, gyógytornász szakember vezetésével.

30 alkalommal (5x 6 alkalmas kurzus) - **49 fő** részvételével /**202 db megjelenéssel** valósult meg.

-Anyatejes Világnaphoz kapcsolódó egészséghelyszín

A gyermekes családoknak a rendezvény helyszínén egészség tanácsadás biztosítása, EFI -ben elérhető térítésmentes programokról tájékoztató írásos

anyagok, valamint szóbeli tájékoztatás formájában. **40 fő** jelent meg az EFI standnál.

-Babamasszázs tanfolyamok

A szülők számára lehetőséget biztosít a babamasszázs folyamatának elsajátítására, a testi - lelki kötődés erősítését a szülő gyermek kapcsolatban, a szülői készségek javítását célozza a program. 5+1 alkalmas tanfolyamok: kis létszámú csoportos foglalkozások.

A tanfolyam 5 alkalmával testrészenként végig veszik a résztvevők gyakorlatban, elméletben a masszázis technikáját, a gyakorlatok fantázia neveit, mondókákat megtanulják hozzá.

Az oktató egy bemutató- játék babán mutatja a masszázis mozzanatokát. A tanfolyam során fokozatosan egyre több testfelületet masszíroznak az édesanyák a babájukon. Minden alkalom ismétléssel indul. A szülők beszámoltak a babamasszázs pozitív élettani hatásáról, szívesen vettek részt a programon.

20 alkalommal (4x5 alkalmas kurzus) – összesen: **63 fő**: 36 szülő/kísérő 27 csecsemő fő részvételével /**222 db megjelenéssel**

-Baba mama klubok

A szülők számára lehetőséget biztosít a testi -lelki kötődés erősítését a szülő gyermek kapcsolatban, a szülői készségek javítását célozza a program. Az EFI nagytermében tanévhez igazodóan hozzávetőleg heti rendszerességgel megvalósuló program, civil szervezetek koordinációjával foglalkozó munkatárs bevonásával.

36 alkalommal valósult meg – **97 fő** részvételével,**472 db megjelenéssel**

1.1-feladatkörben összesen:

Foglalkozások alkalmainak száma összesen: 108 alkalom/2025 év

Résztvevők összesen: 371 fő

Megjelenések száma 1187 db

1.2-Idősebb (különösen 65 és a feletti) korosztályra irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek szakmai támogatása, megvalósításában való részvétel

Az aktív idős egészségprogramok célja az idős korosztály számára hiteles információk átadása, az egészség műveltség fejlesztése, valamint egyszerű egészség mérések, tanácsadás lehetőségének biztosítása aktív időskori egészségnapok kapcsán. 9 előadás alkalmával, egy egészségnap járás településén megvalósítva.

Egészség program 10 alkalommal- **177 fő** részvételével

Mozgásos programok biztosítása, fizikai aktivitás növelése idős korban is a cél, valamint az életkori sajátosságoknak megfelelő mozgásprogramok kínálata.

Gyalogló program 8 foglalkozási alkalommal 2x4 alkalmas kurzus, **23 fő** résztvevővel **64 db megjelenéssel**.

Vidán nyugdíjas klub működésének segítése, alkalmanként programmegvalósítás. Tervezetten heti rendszerességgel megvalósuló civil szerveződő csoport, mely a lelki egészség védelmét szolgálja, esetenként egészség témákat dolgoz fel. Csoport taglétszáma 24 fő.

Csoport összejövetel 16 alkalommal – **24 fő** résztvevő; **308 db** megjelenéssel

1.2-feladatkörben összesen:

Foglalkozások alkalmainak száma összesen: 34 alkalom/2025 év

Résztvevők összesen: 224 fő

Megjelenések száma 447 db

1.3- Krónikus betegekre irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek szakmai támogatása, megvalósításában való részvétel

Krónikus betegek számára hirdetett előadás célja a tudás, ismeretanyag átadása az egészség javítása, fenntartása céljából. Vakok és gyengénlátók szára előadás. Reuma klub nyilvános előadásai, nem csak klubtagoknak.

Foglalkozások alkalmainak száma összesen: 3 alkalom/2025 év-**62 fő résztvevő**

Civil szervezetek működésének segítése, aktív részvétel a betegklubok működése kapcsán, rendezvényeiken, előadásaikon, csoport foglalkozásiakon

A civil szervezetek koordinációja számos egészségügy területén működő csoportnak nyújt lehetőséget, a testi, lelki egészség megőrzése és annak helyreállítása érdekében. A feladata mindazon egészségügyet támogató, egészségmegőrzéssel és egészségfejlesztéssel foglalkozó civil szervezetek, önszerző közösségek, klubok munkájának segítése, akik az egyénnel, a bajbajutott, a problémás, a szenvedő, a segítségre szoruló emberrel foglalkoznak. A szakmai tanácsadás, egyéni konzultációk, működésükhöz helyiség és infrastruktúra biztosítása képezi a munka gerincét.

A civil szervezetek koordinációja 2 telephelyen – az Egészségügyi Alapellátó Központban, illetve az Egészségfejlesztési Iroda épületében - biztosít helyet és infrastruktúrát az egészségügyi ágazat civil szervezeteinek rendezvényeire, szoros együttműködésben a Szombathelyi Egészségügyi és Kulturális GESZ Szombathely és Járása Egészségfejlesztési Irodával.

A 2025-as évben működő csoportok, taglétszám:

1. A.A. (Alcohol Anonymous – Névtelen Alkoholisták) Csoport 8 fő
2. Egészséges Időskorúak Vegyeskara 9 fő
3. Gerinctorna Klub/Jóga Harmónia 9 fő
4. N.A. (Narcotics Anonymous – Névtelen Drogfüggők) Csoport 7 fő
5. Nyugat-Dunántúli ETKA Jóga Egyesület Örömtánc csoportja 27 fő
6. Szombathelyi Gomba és Gyógynövény Klub 52 fő
7. Silver klub 16 fő
8. Vas Megyei Reumaklub 23 fő

9. Vasutas Nyugdíjas Tornaklub 13 fő

10. Vidám nyugdíjas klub (2025 júniusig) 24 fő

Összesen:188 fő

Civil csoportok megjelenési adatok: 2025

Hónap	Foglalkozások száma	Részvételek száma db
Január	33	358
Február	28	379
Március	32	438
Április	25	296
Május	29	344
Június	19	200
Július	25	228
Augusztus	19	171
Szeptember	32	311
Október	28	296
November	31	289
December	24	233
összesen:	325	3543

1.3-feladatkörben összesen:

Foglalkozások alkalmainak száma összesen: 326 alkalom/2025 év

Résztevők összesen:250 fő

Megjelenések száma: 3544 db

1.4-Egészségkockázatok csökkentésére irányuló specifikus (gyermekek, aktív korúak, családok, idősök, krónikus betegek, szociálisan hátrányos helyzetű) közösségi egészségfejlesztési tevékenységek partnerségben történő megvalósítása

Közösségi egészségfejlesztés keretében, egészségmegőrzést szolgáló, egészséges táplálkozás tematikájú workshopok, előadások, munkahelyi egészségfejlesztésre irányuló programok, mozgás fejlesztésére irányuló programok valósultak meg EFI épületében, valamint külső helyszíneken, járás településein.

Interaktív előadás típusú program: 8 alkalommal, **219 fő** résztvevővel valósultak meg.

Életmód beállító csoport – 24 hetes munkával/ csoport – 2 csoport indult a 2025-ös évben, megvalósult 32 alkalommal- **18 fő résztvevő – 257 db megjelenés**

Rendezvényesek, kitelepülések, egészségnapok, workshopok, a járás területén többségében EFI szakemberek megvalósításával, nagyobb rendezvények esetében szakmai személyzet igénybevétele történt az egészség prevenció rendezvények megvalósításához.

16 rendezvény – 21 alkalommal **763 fő** résztvevő

Közoktatási intézményekben együttműködés alapján végzett egészségfejlesztő tevékenységek szakmai megvalósítása igazodik a szakmai felettestől elvárt iránymutatáshoz a törvényi szabályozások maximális betartása mellett. A 2025/2026 tanév kapcsán egészségfejlesztési foglalkozások nyilvántartásba vételi kötelezettség lépett életbe, a programtervek kidolgozása megtörtént, az NNGYK által koordinált engedélyeztetési folyamat elindult .

Óvoda, általános iskolás korosztály számára **3 alkalommal 10 foglalkozás 188 fő részére**

Középiskolás korosztály számára **5 alkalommal 11 foglalkozás 732 fő résztvevővel valósult meg.**

Nyári napközi táborok alkalmával EFI szakmai munkatársak által megvalósított interaktív, tapasztalati tanulást segítő, az egészségfejlesztés módszertanát

alkalmazó programmegvalósítás – 10 alkalommal 20 foglalkozás 305 fő részvételével

Fitten tartó torna foglalkozások: aktív korú lakosság számára hirdetett rendszeres testmozgást ösztönző program.

Foglalkozás alkalmai: (4x6) 24; **részrtvevők összesen: 72 fő megjelenés összesen: 291 db**

1.4- feladatkörben összesen:

Foglalkozások alkalmainak száma összesen: 79 alkalom/2025 év

Részrtvevők összesen: 2297 fő

Megjelenések száma 2755 db

1.5- Mentális egészségfejlesztés

Magas kockázatú csoportok számára nyújtott, mentális segítő szolgáltatások nyújtása, depresszió öngyilkosság megelőzési programok megvalósítása.

Egyéni segítő beszélgetés: Az Egészségfejlesztési Iroda Nádasdy F. utcai épületében kialakított tanácsadó helyiségeiben zajlottak az egyéni segítő beszélgetések. A konzultációk meghatározott tanácsadási rendben, előzetes bejelentkezést követően zajlottak. A tanácsadásokat szakpszichológus, pszichológus szakemberek vezették. Az egyéni segítő beszélgetés szolgáltatást **198 fő** vette igénybe, 904 alkalommal tehát **904 megjelenés volt részükről az EFI pszichológusainál.**

Az előadások célja a lakosság számára szakembertől, mégis közérthető módon hiteles információk eljuttatása a lelki egészségvédelemmel kapcsolatosan. Előadások, lelki egészségvédelem témában: **22 program valósult meg – 826 fő résztvevővel.**

A tréningek többségében az önismeret, tématerületeit járták körül, kiégés, depresszió, öngyilkosság megelőzésére, irányultak. Szakembereink végzettségéhez igazodva, különféle módszereket alkalmazva: relaxáció, asszertivitás, ön- és társismeret,

személyiségfejlesztés, kommunikációs technikák, meseelemzés, hol több alkalmas, hol tömbösített formában.

Tréning/workshop 10 alkalommal történő megvalósítással 32 foglalkozás 85 fő részvételével zajlott (megjelenések száma 225)

1.5- feladatkörben összesen:

Foglalkozások alkalmainak száma összesen: 958 alkalom/2025 év

Részrtvevők összesen:1109 fő

Megjelenések száma 1955 db

2. Egyéni egészségfejlesztési szolgáltatások

2.1-Egyéni kockázatfelmérés, annak eredménye alapján utánkövetéssel rövid intervenció, közösségi egészségfejlesztési programokba történő bevonás, szükség esetén alap-vagy szakellátásba történő irányítás

Egyéni tanácsadás, egészség állapot felmérés – EFI szakmai munkatársak, mint megvalósítók

Egyéni kockázatok felmérése standard mérőeszközök segítségével.

Minimál vagy rövid intervenció az egészség károsító magatartásformák tekintetében (dohányzás, alkoholfogyasztás)

Az iroda nyitvatartási idejében meghatározott tanácsadási rendben, előre bejelentkezve vehettek részt a kliensek egészségtanácsadáson, testösszetétel mérésen, melynek során a személyre szabott eredmények kiértékelése történik InBody570-es készülék eredmény lapjának segítségével. Az egészségtanácsadás az egyén problémáira reflektálva, továbbirányítási utak megadásával történt.

Összes résztvevő :150 fő; Megjelenés 247 db alkalommal

Ebből dohányzik: 15 fő – rövid intervenció történt dohányzás prevenció

Tovább irányítás történt: 30 fő

Alapellátás fele továbbirányítás: 5 fő

Szakellátás fele továbbirányítási javaslat: 6 fő

Egyéb: 19 fő (lelki egészségvédelem, csoportos program)

Visszahívás történt: 67 esetben

Kitelepülések alkalmával végzett egészségtanácsadás, testösszetétel felmérés 549 db, összes mérés (kérdőívek, vércukor, koleszterin, vérnyomás, COPD) formájában.

3.0. Egészségkommunikáció

3.1- Egészséges életmódot ösztönző kommunikáció-

előadások száma: 6 db, résztvevők: 133 fő

3.2- Folyamatos kommunikáció az EFI tevékenységéről

Internetes megjelenések működtetése, folyamatos frissítése történt.

Tématerületek: egészséges életmódra vonatkozó egészségkommunikáció, szervezett szűrésekre történő mozgósítás önálló tartalmakkal, valamint az Országos szervezetek szakmai anyagainak megosztása által.

Egészséges életmódra vonatkozó ismeretterjesztő előadások szervezése, megvalósítása

EFI tevékenységéről rendezvényeken történő tájékoztatás folyamatosan történt.

Egészséggel kapcsolatos felmérések, programokkal kapcsolatos lakossági igény felmérések a kurzus lezárásával online kérdőívek segítségével történtek.

Multiszektorális együttműködés egészségüggyel, egészséget támogató intézményekkel, szociális , oktatási, hivatali intézményekkel, civil szervezetekkel folyamatosan fenntartott.

Az egészségkommunikáció fontos részét képezi a lakosság elérése, hiteles információk továbbítása egészséggel, egészségvédelemmel kapcsolatosan.

2025 évben 29 média megjelenés történt az iroda saját online felületein túli megjelenés, többségben helyi újság, televízió, rádió felületein.

Az iroda szakemberei szakképesítésüknek megfelelően a szakmai továbbképzési feltételeknek maximálisan eleget tettek.

4.- Kiemelt feladat – rendszeres mozgás ösztönzésére irányuló programok:

Talajtorna, jóga, alakformáló, senior torna típusú mozgásos kurzusok valósultak meg, gyógytornászok, edzők bevonásával.

4.-feladatkörben összesen:

Foglalkozások alkalmainak száma összesen: 21 kurzus/ 148 alkalom/2025 év

Résztvevők összesen:373 fő

Megjelenések száma 1919 db

Egyéb EFI székhelyén megvalósuló szolgáltatások:

Szombathely Vármegyei Jogú Város humán területet támogató civil szervezetei működésének segítése, infrastrukturális és szakmai háttérének biztosítása – Szombathely Nádasdy F. u. 4. székhelyén (korábbi Humán Civil Ház)

Személyi feltételek: 1 fő szociális munkatárs a feladatok ellátására, az év második felétől 20 órás munkarendben.

A civil szervezetek koordinációja 2 telephelyen – az Egészségügyi Alapellátó Központban, illetve az Egészségfejlesztési Iroda épületében - biztosít helyet és infrastruktúrát az egészségügyi ágazat civil szervezeteinek rendezvényeire, szoros együttműködésben a Szombathelyi Egészségügyi és Kulturális GESZ Szombathely és Járása Egészségfejlesztési Irodával.

A civil szervezetek koordinációja a működő szervezetek tevékenysége egészségügyi, egészségmegőrzés, egészségfejlesztés, valamint szociális területhez kapcsolódik. Fontos szerepet vállalnak a primer, valamint a tercier prevencióban. Tevékenységükkel elsősorban kiegészítik a már meglévő ellátást, valamint azt sokkal színesebbé teszik, az egyedi igényekhez igazodva. Vannak azonban olyan

szervezetek is, melyek a meglévő, ám állami szinten ki nem elégített igényekre, szükségletekre reagálva jöttek létre.

A civil szervezetek koordinációja a szervezetek működését segíti, támogatja. Az infrastruktúra biztosításán kívül személyes konzultáció is zajlik. Lehetőséget biztosít a szervezeteknek az aktuális kérdések megbeszélésére, problémafelvetésekre, azok tisztázására, megoldására. Továbbá biztosítja, hogy a szolgáltatások úgy alakuljanak, hogy azok a legnagyobb mértékben igazodjanak a szervezetek igényeihez.

Egészségfejlesztési Iroda által kínált programokon 2025. évben, egyéni és közösségi szolgáltatások, valamint életmódváltást elősegítő programok, civil csoportfoglalkozásokon összesen:

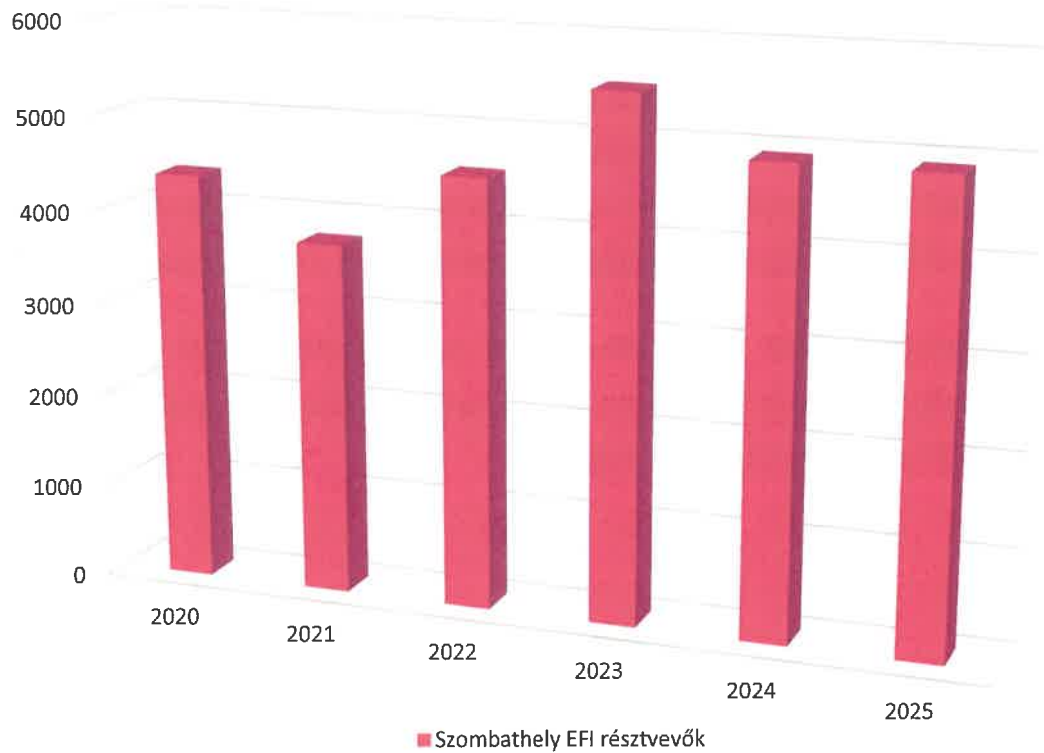
Programokon résztvevők száma: 4907 fő

Programok alkalmainak száma: 1933 db

Programokon megjelenések (db): 11 305 db

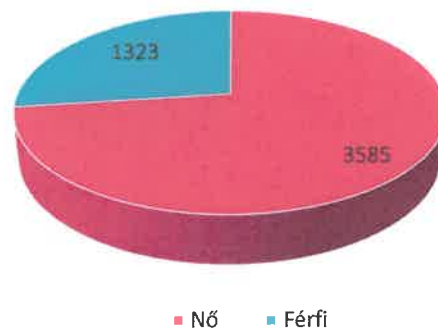
A Szombathely és Járása Egészségfejlesztési Iroda által kínált egészségmegőrzést szolgáló programok, szolgáltatások igénybevétele: (2025. évben többségében saját erőforrásból megvalósuló programkínálat valósult meg, szolgáltatás vásárlásra korlátozottan volt lehetőség).

Szombathely EFI Programjain résztvevő (fő)

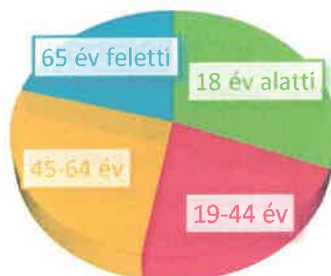
Szombathely és Járása Egészségfejlesztési Iroda programjait igénybevevők nemek szerinti megoszlása 2025-

2025 Résztvevők nemek aránya szerint/ fő

Szombathely és Járása Egészségfejlesztési Iroda 2025 évi programjain részt vettek korosztályok szerint

**EFI PROGRAMOKON RÉSZTVEVŐK
KOROSZTÁLYOK SZERINT 2025**

• **Partnerségi kapcsolatok működtetése:**

- Szombathelyi Megyei Jogú Város Önkormányzatával
- Szombathelyi Járás valamennyi településének önkormányzatával
- A Vas Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztályával
- Vas Vármegyei Markusovszky Egyetemi Oktatókórházzal, MÁV rendelővel
- Különféle Társszervezetekkel
- Egészségfejlesztéssel kapcsolatos szakmai fórumokkal (pl. Szombathelyi Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal)
- Háziorvosokkal, Iskola egészségüggyel, foglalkozás-egészségügyi orvosokkal
- Védőnői Szolgálattal
- Különféle civil szervezetekkel
- Térségi EFI irodákkal

Beszámoló az Anyatejgyűjtő Állomás **2025. évi munkájáról**

Annak érdekében, hogy a csecsemők a lehető legegészségesebben kezdhessék életüket, a WHO, az UNICEF és a legtöbb egészségügyi szervezet világszerte azt javasolja, hogy a csecsemők hat hónapos korukig kizárólagosan anyatejet kapjanak.

Amennyiben az édesanya saját tejével való táplálása nem lehetséges, a WHO ajánlása szerint a donor női tej a következő legjobb választás a baba táplálására, hiszen a női tej olyan immunológiai összetevőket tartalmaz, amelyek az helyettesítőkben nem találhatók meg.

Az az anyuka, akinek sok teje van, de nem akarja felhalmozni, rengeteget segíthet a rászoruló anyukáknak és csecsemőknek azzal, ha leadja lefejt tejét. Szombathelyen 1952 óta működik az Anyatejgyűjtő Állomás.

Az Anyatejgyűjtő Állomás feladata kettős:

- egyrészt összegyűjti az anyatejet azon édesanyáktól, akiknek a saját gyermekük szoptatásán túl többletként termelődő anyateje van,
- másrészt az anyatejadó édesanyák segítségével anyatejjel látja el azokat a beteg, koraszülött, kis súlyú vagy nevelt/örökbefogadott csecsemőket, akiket édesanyjuk anyatejjel táplálni nem tud.

Rendszeresen ismétlődő feladatok:

Védőnői szervezéssel az anyatej összegyűjtése és az anyatejes táplálás igény szerinti biztosítása a hatályos jogszabályok figyelembe vételével történik.

Az anyatej begyűjtése két módon zajlik: személyesen az adományozó édesanya, illetve egy családtagja által érkezik be a lefejt anyatej, vagy gépkocsivezető hozza be az állomásra. Az anyatej begyűjtése céljából 2008. január 1-től körjárat működik Szombathelyen belül. Ilyenkor sofőr szállítja az anyatejet a tejleadó édesanyáktól az állomásra. A gépkocsivezetőink a hét minden munkanapján előre egyeztetett időpontban keresik fel otthonukban az anyatejadó édesanyákat és gyűjtik be a lefejt anyatejet. A sofőrök a begyűjtés alkalmával átadják az édesanyáknak az előre összekészített, steril gyűjtőüvegeket is, amelyek tiszta pelenkába és egyszer használatos, felcímkézett műanyag táskába vannak. A címlistáról naponta gondoskodom, továbbá az esetleges változásokról is tájékoztatom a sofőröket (pl. valaki befejezte a leadást, vagy új tejadó anya jelentkezett, esetleg szünetel a tejleadás, stb.) Az anyatej szállítása a gépkocsiban természetesen - az előírásoknak megfelelően - jégakkuval ellátott hűtőtáskában történik.

Tapasztalataim szerint a vidéki tejleadó édesanyák is - akikhez az anyatejgyűjtő körjárat nem megy ki - tisztességgel, megbízhatóan hozzák be a többletként termelődő lefejt anyatejet. A tej szállítása ebben az esetben is hűtőtáskában, jégakkuval történik.

A tejleadók 48 órán át gyűjthetik, és tárolhatják otthonuk hűtőjében a többletként termelődő női tejet. Tehát ugyanazon édesanyától kétnaponta érkezik az állomásra az anyatej. A tej gyűjtésére az állomás biztosítja a sterilizált gyűjtőüvegeket.

A beérkező anyatejet először is sterilizált, hitelesített mérőhengerben lemérem, és az adatokat dokumentálom. Ez fontos, hiszen a leadott anyatejért literenként 3500 Ft adómentes jövedelem járt a tejadó édesanyáknak, ami 2025. január 01. napjától 5400 Ft-ra változott. A kiadott anyatej mennyiségével az Anyatejgyűjtő Állomásnak az Egészségbiztosítási Pénztár felé szigorú elszámolási rend és határidő betartásával kell elszámolni, mivel az anyatejet igénylők helyett a Pénztár fizeti ki az anyatej árát az Anyatejgyűjtő Állomáson keresztül az anyatejet adományozó édesanyák számára. A lemérés után kerül szétosztásra a női tej előre sterilizált üvegekbe.

A kimért tejetet vízfürdőben pasztörizáljuk, ez azt jelenti, hogy +66 °C-on 30 percig hőkezeljük, majd folyó hideg víz alatt lehűtjük, és 1 órán át a fagyasztószekrénybe helyezzük.

A lehetőségekhez mérten a tejigénylő csecsemők esetén figyelembe vesszük az életkorát, ez alapján választjuk ki, melyik anyukától kapja a gyermek a tejet, - hasonló korú hasonlótól kapja -, ez azért fontos, mert az anyatej összetétele hétről hétre változik, és igazodik a csecsemő fejlődéséhez. Arra is odafigyelünk, hogy adott gyermek mindig ugyanazon édesanya tejét kapja. Az anyatejet adók, az ÁNTSZ előírása alapján, szűrővizsgálatok elvégzése után adhatják le tejuket az Anyatejgyűjtő Állomáson. A tejadó anyák szóban és írásban tájékoztatva vannak a fejés módjáról, az anyatej helyes tárolásáról, gyűjtéséről és a higiénés szabályok pontos betartásáról. Az édesanya részletes felvilágosítást kap tőlünk a megfelelő fertőtlenítésről, higiénés szabályok betartásáról.

A Markusovszky Egyetemi Oktatókórház Perinatális Intenzív Centrumával (PIC) történő együttműködési megállapodás szerint hétfői, szerdai és pénteki munkanapokon, az előzetesen megigényelt anyatej mennyiséget is kimérem, pasztörizálom, így biztosítva az anyatejet a rászoruló koraszülöttek számára is. A PIC-re kerülő női tejet a kórház sofőre szállítja a koraszülött osztályra.

A női tejet - az országos gyakorlathoz igazodva - hetente egyszer, pénteki napokon, a pasztörizálást követően bakteriológiai vizsgálat céljából mikrobiológiai laboratóriumba küldöm. Vizsgálatkérő lapot kitöltöm és mellékelem a mintához. A Szombathelyi Egészségügyi és Kulturális Intézmények Gazdasági Ellátó Szervezete a SYNLAB laboratóriumával áll szerződéses viszonyban.

Statisztikai adatok

Év	Begyűjtött mennyiség (ml)	Érték (Ft)
2010	4 070 900	7 327 620
2011	2 965 950	5 338 710
2012	2 094 000	3 769 200
2013	2 418 300	4 352 940
2014	1 806 150	3 251 070
2015	2 729 750	4 913 550
2016	1 951 800	3 996 540
2017	2 916 000	7 873 200
2018	1 934 700	5 223 690
2019	1 071 200	2 892 240
2020	747 550	2 018 385
2021	871 900	2 354 130

2022	941 950	2 543 265
2023	922 500	2 504 430
2024	1 062 200	3 717 700
2025	477 900	2 580 660

2025-ös adatok:

Az anyatejet adók száma egész évben: 15 fő. Havonta átlagosan 6 fő hozott anyatejet, a legtöbb február, március hónapban, 10 fő, a legkevesebb pedig szeptemberben 3 fő. A havonta begyűjtött anyatej mennyisége átlagosan 39.825 ml.

A legtöbb anyatejet március hónapban 74.700 ml-t, 10 fő adta le.

A legkevesebb mennyiséget 15.300 ml-t, szeptember hónapban 3 fő adta le.

Éves összesítésben 29 fő csecsemő kapott női tejet. Ebből 1 koraszülött. (PIC).

Az összesen begyűjtött anyatej 477.900 ml, amely 2.580.660 Ft. Ebből Szombathelyről 448.100 ml, amely 2.419.740 Ft. Városkörnyékről 29.800 ml, amely 160.920 Ft (Salköveskút - 1 fő, Horvátlövő - 1 fő, Vasszilvagy - 1 fő, Torony - 1 fő, Nemesapáti - 1 fő).

Az Anyatejgyűjtő Állomás legfontosabb feladata a felesleges női tej összegyűjtése és így azoknak a babáknak az ellátása donor tejjel, akiknek a lehetőség hiányában esélyük sem lenne humán tejhez jutni.

Napjainkban egyre több az örökbefogadott csecsemő, valamint az ikercsecsemő, és az ő számukra is maximálisan biztosítani tudjuk az anyatejet. Mivel az egészségvédelem az egészséges táplálkozással kezdődik, vagyis az anyatejjel.

Kapcsolattartásom:

Folyamatos a foglalkoztatás egészségügyi orvossal, Dr. Morvay Adriennel, a házi gyermekorvosokkal, a városi és város környéki területi védőnőkkel, a Vas Vármegyei Kormányhivatal szakmai felügyelet munkatársaival, a tejleadáshoz szükséges szűrővizsgálatok elvégzésében közreműködő személyekkel (Vérellátó – tüdőszűrőjének és SYNLAB laboratóriumának munkatársaival), a Markusovszky Egyetemi Oktatókórház Perinatális Intenzív Centrumával és az ott dolgozó nővérekkel, orvosokkal.

Napi kapcsolatban állok mind a tejet adományozó édesanyákkal, mind a női tejet igénylő csecsemők hozzátartozóival.

Igyekszem bensőséges/bizalmas kapcsolatot kiépíteni velük. Úgy vélem, ez sikerült, mivel a szülők gyakran kikérik szakmai véleményemet, tanácsomat a szoptatásról, hozzátáplálásról, mozgás-és beszédfejlődésről, bőrápolásról és oltásokról. Továbbra is törekszem e bizalmas kapcsolat fenntartásának megőrzésére.

Mivel munkaidőmet egész nap az állomáson töltöm, így biztos pontként kereshetnek fel személyesen, illetve telefonon kérdéseikkel.

Beszámoló a gyermek- és iskolafogászat, fogászati ügyelet 2025. évi munkájáról

1. Területi ellátási kötelezettséggel végzett gyermek fogorvosi ellátás

A fogorvosi alapellátás feladata a fog- és szájbetegségek gyógyító-megelőző alapellátása. A fogorvos asszisztens segítségével biztosítja az egészségügyi ellátást a hozzá forduló beteg számára az intézmény által működtetett 17. számú gyermek fogorvosi körzetben. A fogorvos a beteget rendelési időben látja el, és szükség esetén szakorvoshoz utalja.

A gyermek fogorvosi szolgálat **területi ellátási kötelezettséggel** a gyermekek 0-18 éves korig ellátását biztosítja. A társadalombiztosítás körébe tartozó fogászati ellátások – főszabály szerint – annál a fogorvosi szolgálatnál vehetők igénybe, amely arra – a lakóhelye vagy tartózkodási helye szerint – területi ellátási kötelezettséggel rendelkezik. Az egészségbiztosító által finanszírozott fogorvosi szolgáltató köteles ellátni az ellátási területéhez tartozó körzetben lakó, ellátásra jogosultakat.

A fogorvosi alapellátás keretében a fogorvos feladata:

- fog és szájbetegségek alapellátás körébe tartozó vizsgálata, kezelése, gondozása
- fogászati szűrővizsgálatok elvégzése,
- góckutatás
- sürgősségi ellátás
- szakellátásra történő irányítás
- fogászati prevenciók munka végzése a gyermek-, iskolai fogorvos által
- a szájüreg és az arc-állcsont tájék rágóapparátus vizsgálata
- fogazat vizsgálata
- gyermekeknél a fog- és állcsont-rendellenességének megállapítása

A gyermekfogászati alapellátás során továbbra is alapfeladatunk a körzetbe tartozó 0-18 éves korosztálynál fellépő fog- és szájbetegségének kezelés, prevenciók gondozása. A feladatot a mindenkor hatályos jogszabályok és a szakmai irányelvek alapján végezzük.

2. Iskolafogászati tevékenység keretében végzett iskolafogorvosi ellátás

Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX.3.) NM rendelet 4. sz. melléklete határozza meg az iskolafogorvos feladatait. Intézményünk a 3. számú **iskolafogorvosi szolgálat** működtetője, az iskolafogorvosi körzethez tartozó intézményekben a 3-18 éves korosztály, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők megelőző jellegű, az egészségügyi alapellátás keretében szervezett iskola-egészségügyi ellátást biztosítjuk.

Az egyik fő feladat a tanévben az egyes iskolai osztályok szűrővizsgálata és kezelése volt, amelyet a nevelési és oktatási intézményekkel egyeztetve kellett megszervezni és elvégezni. Kiemelt gondozásban részesültek a fogyatékos és más módon veszélyeztetett gyermekeket. Ellátásukat a háziorvossal és a gyermekfogászati szakrendeléssel egyeztetett módon végezzük.

3. Gyermekek és iskolafogorvos feladatkörben elvégzett tevékenység

Az év elejétől tudtuk a rendelőben fogadni az egyes iskolai és óvodai csoportokat szűrővizsgálat céljából.

Munkánkat 2025-ben is szűrővizsgálatokkal kezdtük. Januárban elvégeztük a Felsőcsatári Általános Iskola tanulóinak szűrővizsgálatát. Februártól munkánkat folytattuk a nagy létszámú Zrínyi Ilona Általános Iskola tanulóinak fogászati szűrővizsgálatával. Az első félévben még megcsináltuk a Donászy Magda Óvoda és a Nemesbódi Gyöngyvirág Óvoda egyes csoportjainak szűrővizsgálatát és kezelését.

A nyári hónapokban munkánk főként sürgős esetek, valamint a visszarendelt gyermekek ellátásából állt. Az éves szabadság nagy részét is júliusban és augusztusban vettük ki.

A második félévben munkánkat folytattuk a Reményik Sándor Evangélikus Általános Iskola tanulóinak fogászati szűrővizsgálatával. Szintén a második félévben elvégeztük még a Szűrőcsapó Óvodába, valamint a Mesevár Óvodába járó gyermekek szűrővizsgálatát és szükség szerinti kezelését.

Munkánk során 2025-ben is egyrészt az iskolafogászati, másrészt a gyermekfogászati rendelőt kellett összehangolnunk. Iskolafogászati munkánk elsősorban fogászati szűrővizsgálatból, valamint prevenciós gondozásból állt. Ez utóbbit végeztük egyénileg és csoportosan is. Azoknál a gyermekeknél, akiknél a vizsgálat során kiderült, hogy további kezelés szükséges, a kiállított fogászati szűrőlapon ezt jeleztük a szülő felé, későbbi kezelési időpont egyeztetése céljából. Ebben az esetben a gyermeket a telefonos megbeszélés alapján visszarendeltük a gyermekfogászati rendelőnkre. Szintén a szűrővizsgálat során adtunk beutalót a fogszabályzási szakrendelésre, amennyiben a gyermek fogazata azt indokolta. Az egyes szűrővizsgálatok során helyi fluoridos bedörzsölést is végeztünk a fogszuvasodás megelőzésének érdekében. Az iskolafogászati rendelőben megjelent gyermekeknek csoportos megelőző tanácsadást adtunk, felhívtuk a figyelmet a helyes fog- és szájápolásra.

Gyermekfogászati rendelőnk során főként a visszarendelt és a sürgős, ambuláns betegeinket láttuk el. Az előzetesen telefonon bejelentkezett, időpontra érkező gyermekeknél elsősorban fogtöméseket készítettünk maradó és tejfogakba. Barázdazárásokat készítettünk az arra indokolt fogakba a fogszuvasodás megelőzése céljából. Gyermekkorban is nagyon gyakran képződik fogkő a fogakon, ezért sok esetben végeztünk fogkő eltávolítást. Foghúzást csak indokolt esetben végeztünk. Elsősorban tejfogakat távolítottunk el a fogszabályozás beutalója alapján. A sürgős, ambulánsan érkező gyermekeknél végeztünk legtöbbször fogból eltávolítást a fájdalom megszüntetése céljából.

2025-ben összesen elláttunk 2497 beteget. Készítettünk 53 tömést maradó fogakba. Elvégeztünk állcsontonként 970 fogkő eltávolítást, összesen 1961 barázdazárást, és 1974 esetben végeztünk helyi fluoridos bedörzsölést a fogszuvasodás megelőzésének

érdekében. Fogorvosi szűrővizsgálat 1214 esetben volt. Tejfogakba készítettünk 22 tömést, és elvégeztünk 20 esetben fogbél eltávolítást.

Mindig nagy odaadást és türelmet igénylő feladat a 0 – 14 éves gyermekek prevenciós gondozása. 2025-ben is az asszisztensnővel együtt nagy hangsúlyt helyeztünk az egészségnevelő, gyógyító megelőző munkára.

Az egyes csoportok szűrővizsgálata és kezelése mellett – egészségnevelő tevékenységként – a helyes fog – és szájápolásra tanítottuk a gyermekeket szemléltető eszközökkel, szükség szerint egyénileg is, valamint felvilágosító kiadványokat is osztottunk. A visszarendelések során, - a fogászati kezelésen kívül – a kísérő szülő bevonásával folytattuk és ismételtek a prevenciós gondozást, ellenőriztük a szájhigiénét.

A gyermekek kezelése során a befejezett ellátásra törekedtünk, viszont amennyiben a gyermek kezelése a fogászati alapellátás szintjén nem valósítható meg, biztosítottuk, hogy a beteg időben a megfelelő szakellátásra kerüljön. Ennek értelmében 2024-ben is kapcsolatot tartottunk több szakellátással is. A gyakori fogazati rendellenességek miatt a fogszabályozással volt a legszorosabb a kapcsolatunk. Rendszeresen küldtük szakrendelésükre betegeinket, és konzultáltunk fogszabályozó szakorvossal.

Munkánk a gyógyító – megelőző tevékenység mellett szervezési munkából is állt. Ennek értelmében a különböző oktatási intézményekkel egyeztetve terveztük és szerveztük a csoportok és egyének kezelési rendjét. Ezért kapcsolatot tartottunk a szülőkkel, nevelési – oktatási intézmények vezetőivel, pedagógusaival, óvónőkkel, védőnőkkel.

A tanévben is hozzátartoztak munkánkhoz bizonyos adminisztratív feladatok. Napri rendszerességgel dokumentáltuk az ambuláns naplóba a megjelent gyermekekről az elvégzett beavatkozásokat. Ezen adatokat számítógépen is rögzítettük.

4. Fogászati ügyelet

A fogászati ügyeleti ellátás Szombathely város és harminc, a város vonzáskörzetéhez tartozó település lakosságára terjed ki szerződéseink értelmében. Az ügyeleti szolgálatot 18 fő szombathelyi fogorvos és asszisztensnője biztosítja beosztás szerint. A 157/2020. (VI.25.) Kgy.sz. Határozat alapján a fogorvosi ügyelet szombat, vasárnap és ünnepnap 8.00 órától 14.00 óráig 6 óra rendelési időben nyújt sürgősségi fogászati ellátást Szombathely város és a harminc település lakossága számára.

A fogászati ügyeleten 2025 évben **1621 fő** jelent meg ellátás igénybevételére. A fogászati ügyeleten az elvégzett beavatkozások megoszlását a kördiagram szemlélteti, ezen túl beutaló, vény felírás 978 esetben történt.

Valamennyi fogorvos és asszisztensnő rendszeresen részt vesz a kötelező pontszerző továbbképzéseken. Minden feladatellátásban résztvevő rendelkezik az orvosi és asszisztensi munkájának további folytatásához szükséges kreditponttal.

Beszámoló a laborjárat feladatellátásában résztevők 2025. évi munkájáról

A Vas Vármegyei Önkormányzat, a Vas Vármegyei Markusovszky Egyetemi Oktatókórház, valamint Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata és az intézmény között létrejött Feladatellátási megállapodás alapján az intézmény 2002. január 1-étől ellátja a szombathelyi háziiorvosi rendelők mellett működő vérvételi helyeken levett vér és egyéb vizsgálati minták szállítását a Kórház központi laboratóriumába, valamint a laboreredmények visszaszállítását a rendelőbe.

Vérvételi helyek

2010. március 1. napjától a Markusovszky Kórház nem biztosítja a háziiorvosi rendelők mellett működő vérvételi helyek szakmai létszámát. Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlésének döntése alapján a vérvételi helyek további fenntartását vállalta a lakossági igényeket figyelembe véve, a vérvételi asszisztensek foglalkoztatásával és helyiség biztosításával.

Vérvételi helyek működnek az alábbi felnőtt háziiorvosi rendelőkben:

- ❖ Szent Márton utca
- ❖ Rumi út
- ❖ Jáki út
- ❖ Kiskar utca
- ❖ Szűrőcsapó utca
- ❖ Váci Mihály utca

A vérvétel igénybevétele szombathelyi háziorvos beutalójával, előjegyzéssel történhet. Arra tekintettel, hogy a vérvételi helyek a szombathelyi háziiorvosi rendelőkben előjegyzés alapján fogadják a betegeket, az előzetes időpontfoglalásra, hétfőtől-péntekig 9.00 órától 15.00 óráig az erre rendszeresített telefonszám hívásával van lehetőség.

A rendelőegységekben kialakított vérvételi helyeken az évi betegforgalom 4 800 fő – 5 500 fő helyszínenként.

Laborjárat

A háziiorvosi ellátás színvonalának emelése érdekében létrejött - **63 vérszállítási körbe bevont településről** - szerződés alapján az intézmény alkalmazásában álló gépkocsivezetők a település háziiorvosi rendelőjében levett vér és egyéb laborvizsgálati anyag beszállítását végzik a Markusovszky Kórház Központi Laboratóriumába, illetve a vizsgálati eredmények visszajuttatása a háziiorvosi rendelőbe.

Beszámoló a Betegirányító szolgálat

2025. évi munkájáról

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 4. pontja értelmében Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatának kötelező feladatát képezi az egészségügyi alapellátás, ezen belül a háziorvosi ellátás.

Annak érdekében, hogy a háziorvosok több időt tudjanak a tényleges betegellátásra fordítani, egyúttal a szombathelyi betegek rugalmasabban, rövidebb idő alatt intézhessék adminisztratív jellegű ügyeiket a háziorvosi rendelőkben, kialakításra kerültek a betegirányító rendszerek a háziorvosi rendelőkben.

A Kollegiális Háziorvosi Testület és az Egészségügyi Alapellátó Intézet javaslata alapján elsőként egy nagy rendelőegység – a Váci Mihály utcai – esetében került kísérleti jelleggel kialakításra a betegirányító rendszer 2014. június 1. napjától.

Az Egészségügyi Szakmai Bizottság a 84/2013. (XI.27.) ESzB. sz. határozatában egyetértett a betegirányító rendszer kialakításával.

A betegirányító rendszer főbb előnyei az alábbiak szerint foglalhatók össze:

- akár telefonon, akár személyesen történő érdeklődés esetén rövidebb idő alatt kapnak tájékoztatást a betegek, olyan időszakban is, amikor a háziorvos éppen nem rendel;
- több idő jut a tényleges betegellátásra azzal, hogy a háziorvos mentesül a betegirányítás által átvállalt feladatok alól;
- az orvosi rendelőben csökken a telefonhívások száma a rendelési idő alatt, amellet, hogy természetesen igény esetén a betegek a háziorvossal továbbra is kapcsolatba léphetnek;
- csökken a várakozási idő;
- a betegek gyorsabban és rugalmasabban intézhetik a recept felírásokat, az igazolások kiállítását és az egyéb adminisztratív jellegű ügyeiket.

A Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlése 138/2014. (IV.24.) Kgy. sz. határozata alapján a betegirányító rendszer kiépítésére a Szombathely, Váci Mihály u. 3. szám alatti ingatlan első emeletén található felnőtt háziorvosi rendelőegység, korábban kartonzóként használt 10 m² alapterületű helyiségében került sor.

A betegirányító rendszer működtetésének feltétele zárható betegirányító pult és szék beszerzése; valamint a VoIP telefonközpont és VoIP telefonrendszer kialakítása és használatának betanítása volt.

A rendszer működtetéséhez egy egészségügyi végzettséggel rendelkező munkatárs került az Egészségügyi Alapellátó Intézethez közalkalmazotti jogviszonyba felvételre. A Közgyűlés a tárgyi és személyi feltételek költségére a fedezetet az Egészségügyi Alapellátó Intézet költségvetésében biztosította.

A pozitív tapasztalatok és a jól működő betegirányítási rendszert megismerve két „nagy” rendelőben dolgozó háziorvosok (Kiskar u és Szűrcsapó u. rendelő) azzal a kéréssel fordultak az Önkormányzathoz, hogy lehetőség szerint a következő lépésként a rendelőegységükben kerüljön bevezetésre a betegirányítási rendszer.

Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlése 163/2015. (IV.16.) Kgy. számú határozatával az Egészségügyi és Szakmai Bizottság javaslata alapján a Szűrcsapó utcai és Kiskar utcai rendelőegységben is –a Váci utcai rendelőhöz hasonlóan – kialakításra került a betegirányító rendszer 2015. július 1. napjától.

Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlése 338/2017. (XII.14.) Kgy. számú határozata alapján 2018. március 1. napjától a Szent Márton utcai felnőtt háziorvosi rendelőben is kiépítésre kerülhetett a háziorvosok munkáját nagy mértékben segítő betegirányító szolgálat.

Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlése 318/2018. (XII.10.) Kgy. számú határozata alapján Szombathely, Rumi út 74. szám alatti felnőtt háziorvosi rendelőegységben a betegirányító rendszer kerülhetett kiépítésre, kezdhette meg munkáját 2019. május 1. napjától.

Az új Egészségügyi Alapellátó 2021. február 01. napjától nyitotta meg kapuit, ahol szintén betegirányító rendszer működik.

Az új betegirányító rendszer kialakításához, továbbá a betegirányító rendszerek folyamatos fenntartásához – az előző évekhez hasonlóképp, mint a többi betegirányító rendszer kialakításához és működésének fenntartásához - Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlése a Szombathelyi Egészségügyi és Kulturális GESZ intézményi költségvetésében biztosította szükséges fedezetet.

A 2025-ös évben is nagy feladat hárult a betegirányító munkatársakra. A beérkező telefonhívások száma továbbra is nagyon magas. Ennek oka, hogy központilag jelentős informatikai fejlesztések történtek az egészségügyi ellátórendszerben, viszont ezáltal új betegirányítói feladatok is megjelentek, amelyeket a munkatársaknak kezelniük kellett. Az E-recept megjelenésével, az informatikai úton történő gyógyszer felírást a betegek egy része nem tudja követni – zömében az idősebb korosztályra jellemző – nem tudja, hogy hol tart a háziorvosa által felírt, még kiváltható, vagy már kiváltott gyógyszereivel, ezáltal időről-időre ismételten megjelenik a megkeresésével. Az EESZT-ben a szakorvosi vizsgálat dokumentuma megtalálható és szakorvosi javaslattal felírható gyógyszer megnevezésre kerül, viszont ha ilyen gyógyszer felírását kéri a beteg, tisztázni kell hogy ki és mikor tette a szakorvosi javaslatot, hogy a háziorvos az EESZT-ben tájékozódni tudjon és az által történt felírás megalapozott legyen.

Az intézmény részéről a technikai lehetőségek figyelembevételével a bejövő vonalak száma maximalizálásra került, ezzel kezelhetőbbé vált ugyan a rendszer, de a leterheltség így is jelentős.

A telefonon történő megkeresések fogadása mellett a személyes megkeresések alkalmával a következő feladatokat végezték el a betegirányítók: táppénzes dokumentumok, laboreredmények kiadása, tájékoztatás vérvétellel, jogosítvánnyal, szakorvosi javaslatok elfogadásával, elhunyt bejelentésével, körzetbe tartozással, vényköteles készítményekkel, e-recept kiváltással, mozgássérült igazolvánnyal stb. kapcsolatosan.

Beszámoló a Gazdasági Csoport 2025. évi tevékenységéről

A Gazdasági Csoport a Szombathelyi Egészségügyi és Kulturális Intézmények Gazdasági Ellátó Szervezete gyógyító-megelőző egészségügyi alapellátási feladatai ellátásainak háttérszervezeteként – annak szerves részeként - biztosította azokat a pénzügyi-számviteli, gazdasági, műszaki-informatikai, munkaügyi és humánpolitikai, anyag és eszközgazdálkodási feladatokat, melyek a szakmai feladatok a rendelkezésre álló személyi, anyagi- és pénzügyi feltételek mellett a lakosság által elvárt, a szakmai rendeletben meghatározott feladatok ellátását.

A felmerült igényeknek megfelelően a takarékosági szempontok figyelembevételével teljesültek az Önkormányzat és a háziorvosok közötti megállapodásban rögzített és az intézmény hatáskörébe utalt feladatok ellátása, így a felvonók karbantartása, a társasházakkal kapcsolatos elszámolási feladatok ellátása, a veszélyes hulladék elszállítása és megsemmisítése, a háziorvosi informatika működtetése, a nem eszközprivatizált háziorvosok és házi gyermekorvosok által használt önkormányzati tulajdonban levő eszközök pótlása, üzemképességük biztosítása, az ügyelet utáni helyettesítési díj kifizetése, valamint a kialakított betegirányítási rendszer működtetése.

Az intézmény az alapító okiratában meglevő feladatai mellett ellátta 2025 évben a:

- a Berzsenyi Dániel Könyvtár,
- a Savaria Szimfonikus Zenekar,
- a Mesebolt Bábszínház,
- a Savaria Múzeum és a
- Szombathely Városi Vásárcsarnok gazdálkodási feladatait, melyhez a szükséges létszámot és forrást az önkormányzat biztosította.

Folyamatosan figyelemmel kísértük az intézmények gazdálkodását, havonta tájékoztattuk az intézmények vezetőit a költségvetési bevételek és kiadások alakulásáról és átmeneti likviditási gondok megoldására közösen határoztuk meg a szükséges tennivalókat.

Mind a hat intézmény adatszolgáltatási kötelezettségeinek mindenkor határidőre eleget tettünk. Az éves beszámolók az elvárt tartalommal elkészültek és jóváhagyásra feladásra kerültek a KGR rendszerben.

A havonta rendszeresen teljesítendő GESZ szintű és a gazdasági csoport feladatkörébe tartozó feladatok az elvárt szakmai szinten teljesültek.

Így eleget tettünk:

- o hat intézmény működésével kapcsolatos számlázási, könyvelési, pénzgazdálkodási és nyilvántartási feladatok ellátásának,

- a munkavállalók rendszeres és nem rendszeres személyi juttatásainak számfejtési és adatszolgáltatási feladatai teljesítésének a Magyar Államkincstár felé,
- az intézmények készpénzforgalmával kapcsolatos feladatai ellátásának,
- a különféle és rendeletekben előírt nyilvántartások vezetésének, az adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítésének,
- az egészségügyi szakmai tevékenység ellátásához szükséges anyag és eszközbiztosítás,
- a vállalkozó háziorvosok és fogorvosok, valamint a rendelőket bérlő orvosok felé az energia, közmű és egyéb szolgáltatások kiadásainak belső szabályzat szerinti továbbszámlázása, a követelések behajtása.
- a több szakfeladatot és tevékenységet érintő közmű, energia és szolgáltatási számlák megosztása költségviselők szerint, a kiadások rögzítése a számlázási és számviteli elszámolásokban,
- a vidéki önkormányzatok által megállapodásban vállalt fogászati és vérszállítási hozzájárulások teljesítésének folyamatos ellenőrzése és beszédése,
- a rendelők és egyéb intézményi feladatellátást biztosító helyiségek megfelelő szintű műszaki állapotának biztosítása, a felmerült javítási igények kielégítése,
- az intézmények zavartalan működéséhez szükséges finanszírozási források folyamatos biztosítása,
- a háziorvosi informatikai rendszer zavartalan működéséhez szükséges szakmai háttér biztosítása,
- a nem eszközprivatizált háziorvosok és fogorvosok részére a szakmai rendeletekben előírt minimum-feltételek biztosítása,
- a vér és egyéb laborvizsgálati anyagok szállítását végző gépkocsik biztonságos üzemeltetéséhez szükséges feltételek biztosítása, az üzemanyag felhasználás ellenőrzése,
- a munkabér és utólagos elszámolásra adott előleg nyilvántartása
- havi ÁFA bevallásra kötelezett intézmények ÁFA bevallás elkészítése, a befizetési kötelezettség teljesítése
- havi pénzforgalmi jelentések elkészítése és feladása a KGR-11 rendszerben
- a jelentések Magyar Államkincstár általi jóváhagyása utáni kinyomtatása és megküldése a Közgazdasági és Adó Osztály részére.

A negyedévente teljesítendő feladatokat a gazdasági csoport a Szombathely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Közgazdasági és Adó Osztálya, illetve a Magyar Államkincstár felé határidőre teljesítette, így a:

- költségvetési jelentést és az
- időszaki mérlegjelentést.

Az intézmény belső szabályzatai alapján az előírtaknak megfelelően működött az anyagigénylési és anyagellátási rendszer, mely biztosította az egészségügyi alapellátási feladatok eredményes ellátásához szükséges anyagok és eszközök biztosítását.

Az intézmény a Központi Statisztikai Hivatal felé kötelezően teljesítendő és a rendeletekben előírt adatszolgáltatási követelményeknek határidőn belül eleget tett mind a hat intézmény vonatkozásában.

A központi költségvetést megillető és az intézményi bevételekkel alapuló rehabilitációs hozzájárulás negyedéves előlegét és a negyedéves cégautó adót az előírt befizetési határidőre teljesítettük. A NAV felé negyedévente teljesítettük a negyedéves bevallási kötelezettség alá tartozó intézmények ÁFA bevallási kötelezettségét és eleget tettünk a befizetési kötelezettségek teljesítésének.

Az orvosi rendelők magánrendelés céljából történő igénybeviteléről szóló szerződések folyamatos felülvizsgálata megtörtént és a szükséges módosítások elvégzésre kerültek.

A féléves gazdálkodási és pénzforgalmi adatok elemzése után a szükséges intézkedéseket megtettük a rendelkezésre álló pénzeszközök hatékonyabb felhasználása és ezáltal az alapellátási feladatok magasabb színvonalú ellátása érdekében.

Az intézmény 2025. évi elemi költségvetését a Közgazdasági és Adó Osztály által kiadott tervezési irányelveknek megfelelően elkészítettük és további felhasználás céljából átadtuk.

A kiadott irányelveknek megfelelően az intézmény 2024. évi pénzmaradvány elszámolása is megtörtént, az intézmény pénzmaradványát Szombathely MJV Közgyűlése az intézmény által összeállított tartalommal jóváhagyta.

A belső szabályzatokat az év folyamán teljeskörűen felülvizsgáltuk és szükség esetén átdolgoztuk, aktualizáltuk a törvényekben és rendeletekben, a szervezetben bekövetkezett változások miatt. A kötelező adatszolgáltatási rendszer keretébe tartozó 2025. évi

- gazdaságstatisztikai jelentés (éves és negyedéves),
- jelentés a háziorvosi és gyermek háziorvosi tevékenységről
- egészségügyi álláshelyek és létszámjelentés,
- folyó környezetvédelmi ráfordításokról és környezetvédelmi beruházásokról

tartalmú KSH felé teljesítendő jelentések az előírt határidőre elkészültek, és elektronikus formában benyújtásra kerültek valamennyi intézmény vonatkozásában.

Az OSAP 1019 számú, az egészségügyi ellátás állás- és létszám kimutatásáról szóló jelentésünket a 2024. december 31-i állapotnak megfelelően az előírt határidőre teljesítettük.

Az intézményünk által működtetett felnőtt és gyermek háziorvosi praxisok tekintetében elkészítettük az OSAP 1021 számú, a felnőtt és gyermek háziorvosi tevékenységről szóló jelentésünket a 2024. év forgalmi adatai alapján.

Összeállítottuk az intézmény 2025. évi ingatlan fenntartási és felújítási beszámolóját, valamint 2026. évi tervjavaslatát a feladatok végrehajtásához szükséges pénzügyi fedezet biztosítása céljából.

A Szombathelyi Egészségügyi és Kulturális GESZ és a gazdálkodás tekintetében a GESZ-hez tartozó intézmények 2024. évi költségvetési beszámoló jelentését és a szöveges értékelést a Közgazdasági és Adó Osztály által kiadott tájékoztatóban közölt határidőre elkészítettük és átadtuk az osztály felé, melyet a kormányrendeletben meghatározott leltárakkal alátámasztottunk.

A Szombathelyi Egészségügyi és Kulturális GESZ 2025. évben az alábbi céljellegű feladatokra kapott önkormányzati támogatást:

- háziorvosi rendelők karbantartására,
- Egészség hét rendezvényének támogatására

A gazdasági csoport a munkatervben rögzített és előre nem tervezhető rendkívüli adatszolgáltatási követelményeknek a beszámolás időszakában maradéktalanul megfelelt.

Az intézmény által ellátandó egészségügyi szakfeladatok és egyéb feladatok, valamint kötelezettségek maradéktalan ellátását segítették azok a kölcsönös információ cserék és folyamatos, naprakész kapcsolatok, melyek az alábbi intézményekkel és szervezeti egységekkel megvalósultak

- Szombathely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Egészségügyi és Közszerzési Osztály,
- Egészségügyi, Kulturális és Köznevelési Iroda
- Polgármesteri Hivatal osztályai,
- Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatala Népegészségügyi Osztálya,
- Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő Nyugat-dunántúli Területi Hivatala
- Magyar Orvosi Kamara és tagozatai,
- Egészségügyi Szakdolgozók szakmai érdekképviselői,
- NAV Vas Vármegyei Adó -és Vámigazgatósága
- Markusovszky Egyetemi Oktatókórház,
- társ önkormányzati intézmények
- Országos Alapellátási Szövetség.

Nem elhanyagolható az a segítség, melyet a gazdasági csoport munkatársai biztosítottak az intézmények felé a felmerülő problémák időbeni jelzése terén és ezáltal a szükséges beavatkozásokat meg lehetett tenni. Ez is nagymértékben biztosította a finanszírozás és feladatellátás összhangját és lakossági igények magasabb színvonalú kielégítését.

Az Intézmény 2025. évi költségvetését Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlése 4/2025 (II.28.) számú önkormányzati rendeletében 844.822 eFt bevételi és kiadási összegben hagyta jóvá. A bevételekből az önkormányzati támogatás összege 356.057 eFt, támogatásértékű működési bevétel 449.270 eFt, intézményi működési bevétel 39.495 eFt.

Saját hatáskörű és felügyeleti szervi előirányzat módosítással 2025. évi módosított előirányzatunk 1.079.053 eFt, melyből az előző év költségvetési maradványának igénybevétele, valamint a kiutalatlan irányító szervi támogatás együttesen 186.413 eFt-ot tett ki.

Feladathoz kötött önkormányzati támogatás összege 12.500 eFt-tal, a saját hatáskörű módosítás pedig 35.318 eFt-tal növelte eredeti előirányzatunkat.

Az intézmény 2025. évi 1.079.053 eFt-os módosított bevételi előirányzatával szemben a tényleges teljesítés 1.063.068 eFt volt, melynek főbb bevételek szerinti részletezését az alábbiakban mutatjuk be (eFt)

Bevételi előirányzatok teljesítése 2025. év (adatok eFt-ban)

B e v é t e l e k	Módosított előirányzat	Teljesítés	Eltérés
Támogatás értékű bevétel	462 785	462 785	0
Felhalmozási bevételek	9	9	0
Önkormányzati tám.	339 672	323 686	15 986
Saját bevétel	55 289	55 290	-1
Felhalmozási támogatások	6 000	6 000	0
Előző évi pénzmaradvány	215 298	215 298	-
Ö s s z e s e n :	1 079 053	1 063 068	15 985

A táblázat adataiból látható, hogy a módosított előirányzat és a teljesítés közötti 15.985 eFt az eltérés, mely 1 eFt-ot leszámítva kiutalatlan önkormányzati támogatás. Az 1 eFt viszont saját bevételi többlet a módosított előirányzathoz képest. A fenti bevételi előirányzatok összefoglaló táblázata alapján látható, hogy a bevételek teljesítése 98,5 %-os.

2025. évi bevételek megoszlása források szerint

A Szombathelyi Egészségügyi és Kulturális GESZ 2025. évi módosított kiadási előirányzata 1.079.053 eFt volt, mellyel szemben tényleges kiadások 908.605 eFt összegben teljesültek. Kiadási csoportok szerinti bontásban a tényleges teljesítés az alábbiak szerint alakult (eFt):

Kiadási előirányzatok teljesítése 2025. év (adatok eFt-ban)

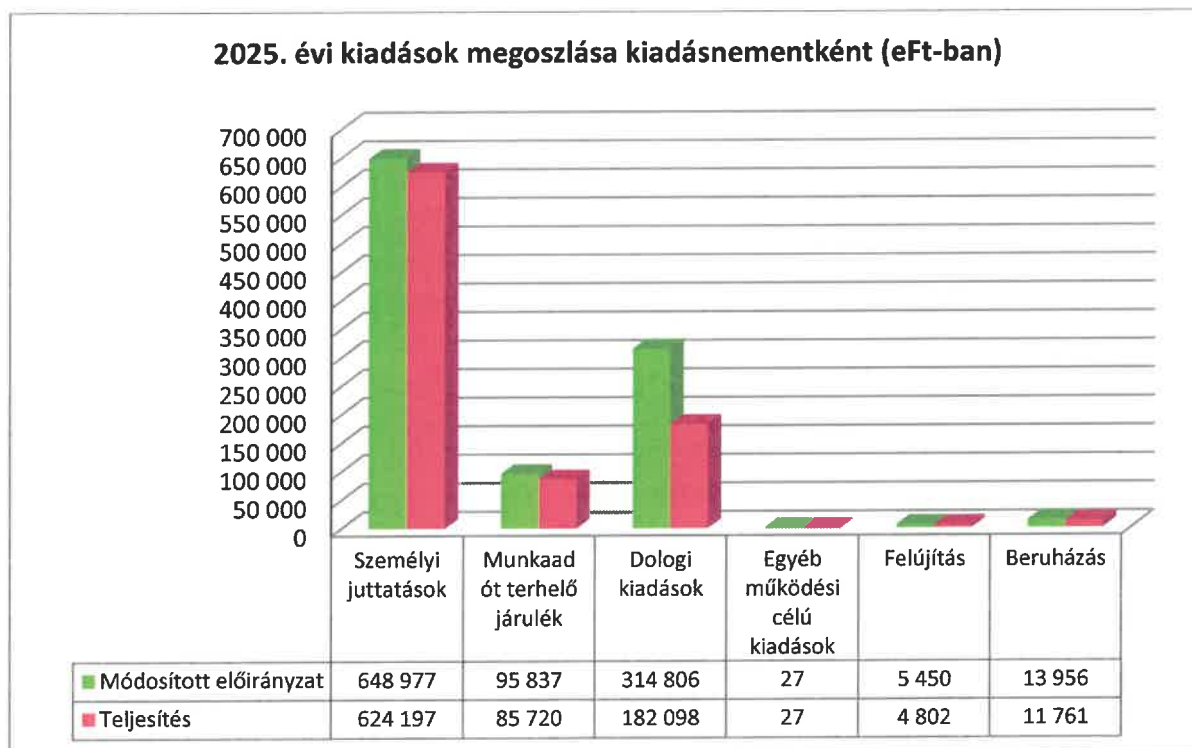
Kiadások	Módosított előirányzat	Teljesítés	Eltérés
Személyi juttatások	648 977	624 197	24 780
Munkaadót terhelő járulék	95 837	85 720	10 117
Dologi kiadások	314 806	182 098	132 708
Egyéb működési célú kiadások	27	27	0
Felújítás	5 450	4 802	648
Beruházás	13 956	11 761	2 195
Összesen :	1 079 053	908 605	170 448

A személyi juttatások módosított előirányzata 648.977 eFt volt, melynél a tényleges teljesítés 24.780 eFt-tal alacsonyabb szinten teljesült, melyet az Egészségfejlesztési Iroda pályázatának még el nem számolt támogatási összege, a fenntartási szakaszba lépett egészségfejlesztési irodák működésére nyújtott támogatás személyi jellegű része, valamint a kötelező egészségbiztosítás ellátásáról szóló törvényben az egészségügyi feladatok működtetésére kapott NEAK támogatás összege indokol.

A munkaadót terhelő járulékok és szociális adó tényszáma 10.117 eFt-tal alacsonyabb a módosított előirányzat értékénél, ami a személyi juttatások maradványánál részletezett feladatokhoz köthető.

A dologi kiadások soron 132.708 eFt megtakarítást értünk el, melyből 126.379 eFt kötelezettséggel és feladattal terhelt, mely a 2025. december hónapban leadott anyatej ellenértéke, a 2026. január hónapban beérkezett december havi teljesítésű részmunkaidős iskola-egészségügyi ellátás számláit, az egyéb szolgáltatások

számláit tartalmazza, a NEAK által az egészségügyi alapellátási feladatok ellátására finanszírozási szerződés alapján utalt támogatás, valamint Kábítószer Egyeztető Fórum feladatainak ellátásához nyújtott támogatás maradványa. Az intézmény 6.330 eFt feladattal nem terhelt, szabad maradvánnyal rendelkezik, mely a közüzemi díjak fedezetére kapott önkormányzati támogatás fel nem használt részéből, az Anyatejgyűjtő Állomás takarékos gazdálkodása okán a feladaton megmaradt támogatási összegből, a háziiorvosi ügyelet utáni helyettesítés támogatása, valamint nem eszközprivatizált háziiorvosi szolgálatok eszközpótlására és nagyjavítására nyújtott támogatás fel nem használt részéből tevődik össze.

A beruházási kiadások teljesítése 84,27%-os szinten, 11.761 eFt értékben, míg a felújítási kiadások 4.802 eFt értékben 88,11%-os szinten teljesült. Az intézmény összességében 2.844 eFt felhalmozási pénzmaradvánnyal zárta a 2025. évet. Ezen összegből a megrendelt, de még nem teljesített, ki nem számlázott beszerzések teljes összege dokumentummal alátámasztott maradvánnyal számolt. Az alábbi eszközbeszerzések valósultak meg:

2025. évben megvalósult eszközbeszerzése (adatok e Ft-ban)

Tétel megnevezés	Ki Nettó Ft	Ki ÁFA Ft	Ki Bruttó Ft
Dell Pro micro számítógép (5db) beszerzés - GESZ iroda	1 164 567	314 433	1 479 000
Dell Latitude 3550 notebook beszerzés - Szürccsapó u.17.sz.k	329 843	89 057	418 900
Számítógép konfiguráció Win11 operációs rendsz.-fog.ügyelet	156 457	42 243	198 700
Dell Vostro 3530 notebook (5 db) beszerzés - EFI	1 011 417	273 083	1 284 500
Számítógép konf.1db - Dr.Gaál Péter	174 803	47 197	222 000
Informatikai eszközök	2 837 087	766 013	3 603 100

Vagyonvéd.riasztórendszer kiépítése - Nádasy F.u.4.	759 000	204 930	963 930
Szűrőaudiométer beszerzés védőnők részére	3 250 000	877 500	4 127 500
Fázisjavító berendezés beszerzése - Markusovszky u.8.	555 000	149 850	704 850
Egyéb gép, berendezés	4 564 000	1 232 280	5 796 280
Nyomtató Canon TS5150 beszerzés - védőnői szolgálat	21 654	5 846	27 500
Canon TS5150 nyomtató beszerz.-védőnői szolgálat	21 654	5 846	27 500
Monitor 2 db - Dr.Gaál Péter, Dr.Vincze Magdolna	93 701	25 299	119 000
Számítógép monitor (1db) beszerzés -Dr.Somorjai László	27 480	7 420	34 900
Kisértékű informatikai eszközök	164 489	44 411	208 900
Samsung Galaxy mobiltelefonok beszerzése (GESZ)	59 838	16 156	75 994
Irodabútor beszerzés- orvosi szék 4 db	168 032	45 368	213 400
Irodabútor beszerzés - íróasztal 2 db	214 173	57 827	272 000
Csecsemő hossz mérő - gyermek házi orvosi szolgálat	32 283	8 716	40 999
Infrahőmérő- gyermek házi orvosi szolgálat	14 016	3 784	17 800
Polimerizációs lámpa beszerzés - fogászati ügyelet	30 952	8 357	39 309
Polcos szekrény beszerzés - védőnői szolgálat	62 598	16 902	79 500
íróasztal beszerzés-védőnői szolgálat	50 000		50 000
Samsung Galaxy mobiltelefonok beszerzése (EFI)	239 351	64 625	303 976
Roll-up kivitelezés (2db) - EFI	49 700	13 419	63 119
Fali szék beszerzés - EFI	19 394	5 237	24 631
Orvosi szék,vizsgálóágy,váladékszívó beszerz.-Dr. Vincze M.	249 606	67 394	317 000
Orvosi görgős szék 1 db - Dr.Vincze Magdolna	43 307	11 693	55 000
Kórtermi támlás szék beszerzés (1db) - Szent M.u.labor	33 858	9 142	43 000
Állványos szerencsekerék beszerzés - KEF program	53 280	14 386	67 666
Thindry kézzárítók beszerzése (10db) - Markusovszky u.8.	385 000	103 950	488 950
Kisértékű egyéb gép, berendezés	1 705 388	446 956	2 152 344
Intézmény mindösszesen	9 270 964	2 489 660	11 760 624

2025. évben megvalósult felújítási kiadások (adatok e Ft-ban)

Tétel megnevezés	Ki Nettó Ft	Ki ÁFA Ft	Ki Bruttó Ft
Jáki u.rendelő melegvíz hálózat átalakítása	826 219	75 222	901 441
Villamos elosztó cseréje,vill.munkák - Fogaras u.rendelő	447 680		447 680
Gázkazán cseréje - Deák u.gy.rendelő	1 150 000	310 500	1 460 500
Nádasy F.u.4.sz.épületben új helyiség kialakítása	1 568 642	423 534	1 992 176
Intézmény mindösszesen	3 992 541	809 256	4 801 797

Az intézmény likviditása az év folyamán folyamatosan biztosított volt, a bevételek biztosították a GESZ folyamatos feladatellátásának zavartalanságát, a fizetési kötelezettségeinek az intézmény határidőn belül maradéktalanul eleget tett.

Az egészségügyi alapellátási feladatok NEAK finanszírozása is kedvezően alakult.

Az eredeti előirányzat 449.270 eFt volt, melynél a tényleges teljesítés 13.515 eFt-tal magasabb összegben teljesült.

Az eredeti előirányzathoz képest a módosított előirányzat változását befolyásoló tényezők az alábbiak voltak:

- Az intézményünk által 2024. május 1. napjától helyettesítéssel működtetett **31. számú Kiskar utcai felnőtt háziorvosi praxis** költségvetésünkben 2025. I. félévéig került tervezésre, tekintve, hogy előzetes egyeztetések, tervek alapján 2025. július 1. napjától betöltésre került volna. Ezen időpont időközben 2026. január 1. napjára módosult, így az év hátralévő részében várható **10.880 eFt NEAK támogatással növeljük** előirányzatunkat, az alábbiak szerint **személyi juttatásokra 6.000 eFt, munkaadókat terhelő járulékokra 780 eFt, dologi kiadásokra 4.100 eFt** beemelését kérjük.
- A Deák Ferenc utcai 13. számú gyermek háziorvosi praxisban feladatot ellátó gyermekorvos tartós betegsége alatt intézményünknek nem volt lehetősége a távolléte idejére a NEAK bértámogatás lehívására, így az elemi költségvetésünkben tervezett támogatási összeghez képest összesen **4.100 eFt** bevételi **elmaradásunk** mutatkozik. A támogatási visszalépés megoszlása: **3.625 eFt személyi juttatások, valamint 475 eFt munkaadói járulékok** soráról történik.
- A háziorvosi rendelők mellett működő betegirányító szolgálatok tekintetében a költségvetés összeállításakor birtokunkban lévő információk alapján nem terveztünk **NEAK bértámogatással**, viszont lehetőségünk volt átmeneti ideig **7.785 eFt** bértámogatás lehívására, melynek beemelését az alábbiak szerint kérnénk: **személyi juttatások 6.890 eFt, munkáltatót terhelő járulékok 895 eFt** értékben.
- A 35. számú felnőtt háziorvosi körzet működtetését 2025. november 1. napjától intézményünk látja el helyettesítés útján, így a praxis tekintetében elért 3.764 eFt finanszírozási bevétel a módosított előirányzathoz képest **bevételi többletként** jelentkezik, melyből **3.104 e Ft**-ot a működési kiadások fedezetére kívánunk fordítani.
- Az egészségügyi szolgálati jogviszony keretében foglalkoztatott dolgozók bértámogatásának elmaradása, valamint a finanszírozás csökkenése okán
 - gyermekfogászat - 2.639 eFt
 - fogászati ügyelet + 239 eFt
 - védőnő - 1.083 eFt
 - felnőtt fogászat + 2.043 eFt
 - ESZJTV alá tartozók támogatása- 2.643 eFt

Mindösszesen - 4.083 eFt

A Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) finanszírozási körébe tartozó feladatok tényleges működési támogatási összege 462.785 eFt, mely megegyezik a módosított előirányzat összegével.

Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről rovaton mutatjuk ki az egészségügyi alapellátási feladatok NEAK támogatásból a szakmai minimumfeltételek pótlására felhasználandó összeget. Ezen bevételi jogcím módosított előirányzata 6.000 eFt, mely megegyezik a tényleges teljesítéssel és az eredeti költségvetésben tervezett összeggel is. Ebből a forrásból biztosítottuk az iskolavédőnői szolgálat, a fogászati ügyelet, gyermek fogászat, valamint a helyettesítéssel ellátott körzetek elhasználódott szakmai eszközeinek a pótlását, az újonnan működtetésbe vett praxis szakmai minimumfeltételeknek való megfelelőségéhez szükséges eszközök beszerzését.

A fentiek alapján elmondható, hogy az intézmény gazdasági csoportja egyrészt szakmai tudása felhasználásával a pénzügyi lehetőségek függvényében biztosította a rendelők, rendelőegységek működésének feltételeit és ezzel hozzájárult az intézmény által ellátott egészségügyi feladatok eredményes és elvárt színvonalú teljesítéséhez, másrészt a GESZ létrehozásával megnövekedett feladatait teljesítve biztosítani tudta a gazdálkodási feladatok ellátásával hozzá tartozó öt intézmény folyamatos működőképességének fenntartását, a kiegyensúlyozott működését és ezzel ha közvetve is, de részt tudott vállalni a kulturális intézmények szakmai programjainak sikeres lebonyolításában.

Szombathely, 2026. március 10.

Kovács Andrea
igazgató